

Anul CII
(102)
SERIE NOUĂ

BISERICA ȘI SCOALA

PUBLICAȚIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ARADULUI

Fondat 1877
Nr. 8
August 2021

Care sunt temeiurile liturgice pentru cinstirea în Biserică a celor adormiți?

Biserica este un loc al comunității, al relației de iubire care se stabilește între persoane, și al acestora cu Dumnezeu. În Biserică, comuniunea depășește granițele realităților văzute, unindu-le cu realitățile nevăzute. Comuniunea noastră în Biserică nu se realizează doar cu persoanele care viețuiesc în lumea aceasta, ci și cu cei care au plecat pe cărările veșniciei, adică cu cei adormiți, care, deși plecați dintre noi, devin prin rugăciunile Bisericii de pe pământ atât de prezenți în simțirea și viața noastră. „Cei adormiți în dreapta credință fac parte din Biserica lui Hristos, împreună cu cei vii. Toți alcătuim o mare familie creștină, peste care domnește Același Hristos, Stăpânul vieții și al morții, și în care morții au plecat înaintea noastră, pe o cale pe care vom merge și noi, la timpul nostru.

Căci, precum spune Sfântul Apostol Pavel, „... fie că trăim, fie că murim, al Domnului suntem...” (Romani 14, 7) (Pr. prof. dr. Ene Braniște, *Liturgica Generală*, p. 268). Locul acestei întâlniri tainice între cei plecați dintre noi și cei rămași aici pe pământ este spațiul bisericii ca lăcaș de cult și slujbele săvârșite în ea, unde cerul se unește cu pământul. Modul acestei întâlniri tainice este slujba bisericească. În cadrul acestor slujbe, un loc important îl ocupă ecteniile și rugăciunile de mijlocire pentru cei adormiți, care cer de la Dumnezeu ușurarea, iertarea și sălășuirea în Împărăția veșnicilor bunătăți a celor plecați dintre noi, care așteaptă dreapta judecată a lui Dumnezeu.

Comuniunea de iubire a celor din Biserică cu cei plecați dintre noi în viața veșnică este cel dintâi temei al rugăciunilor pe care noi le săvârșim pentru cei adormiți.

Pe de altă parte, biserica ca lăcaș de închinare este locul care reunește realitățile pământești cu cele cerești, așa cum mărturisim într-o rugăciune specifică Postului Mare: „În Biserica slavei Tale stând, în cer ni se pare a sta...” Așadar, în Biserică cerul coboară pe pământ și pământul se unește cu cerul. Biserica devine astfel locul în care cei de pe pământ se întâlnesc cu cei plecați pe calea veșniciei. Acest fapt constituie al doilea temei pentru rugăciunile pe care le aducem lui Dumnezeu pentru cei adormiți.

Cele două aspecte ale cinstirii celor adormiți sunt asumate de Biserică în mod desăvârșit în rânduiala Proscomidiei. Astfel, în cadrul acestei rânduieli, preotul slujitor așază pe Sfântul Disc miridele pentru cei vii, alături de miridele pentru cei adormiți, mijlocind în

rugăciune către Dumnezeu, pentru cei de aici, de pe pământ, ca și pentru cei de dincolo, din spațiul veșniciei. În această mijlocire, rugăciune și scoatere a miridelor pentru cei vii și pentru cei adormiți se descoperă dimensiunea comunitară a vieții bisericești. Pe de altă parte, Sfântul Disc este o imagine cosmică a întregii creații, reunind Biserica cerească, prin Sfântul Agneț, mirida pentru Maica Domnului și pentru cele nouă cete de sfinți și, deopotrivă, Biserica de pe pământ, prin miridele pentru episcopul locului, conducătorii țării, ctitorii bisericii, pentru cei vii și pentru cei adormiți. În felul acesta, pe Sfântul Disc sunt înfățișate cele două dimensiuni ale realității Bisericii: cea luptătoare și cea triumfătoare, cei vii dimpreună cu cei adormiți.

Credința în folosul rugăciunilor pentru cei adormiți era atât de puternică în primele comunități, încât creștinii din primul veac chiar se botezau pentru morții lor (I Cor. 15, 29). Această atitudine, de cinstire a celor adormiți și

de mijlocire pentru sufletele lor, a fost exprimată încă din primele veacuri creștine în rânduielile de îngropare a creștinilor, în inscripțiile, simbolurile și în icoanele zugrăvite pe pereții catacombelor. De asemenea, cele mai vechi Liturghii creștine cuprind în rânduiala lor și rugăciuni pentru cei adormiți. Partea finală a Marii Rugăciuni de aducere a Sfinței Jertfe în cadrul Dumnezeieștii Liturghii cuprinde rugăciuni de mijlocire pentru cei vii și, deopotrivă, pentru cei adormiți.

Obiceiul Bisericii de a face rugăciuni pentru cei adormiți este amintit și în scrierile Sfinților Părinți și Scriitorii bisericești încă din secolul II. Amintim în acest sens un text din lucrarea *Constituțiile Apostolice*, aparținând secolului IV, care se referă la rugăciunile pe care Biserica le aducea pentru cei adormiți: „adunați-vă fără de grijă în cimitire, citind cărțile sfinte și cântând psalmi pentru martirii adormiți și pentru toți sfinții și frații voștri adormiți din veac în Domnul și plăcuta Euharistie, icoana trupului împărătesc al lui Hristos, aduceți-o ca jertfă în bisericele voastre și în cimitire...” (Cartea VI, cap. 30).

În secolul al XV-lea, Sfântul Simeon, Arhiepiscopul Tesalonicului, explică astfel folosul rugăciunilor și al jertfelor care se aduc pentru cei adormiți: „folosul ce au cei adormiți de la acestea, și pentru aceasta toți trebuie să săvârșească sfințele pomeni și mai cu seamă Înfricoșătoarea Jertfă (Dumnezeiasca Liturghie - n.n.), căci pentru aceasta s-au orânduit, fiindcă prin rugăciunile, Liturghiile și milosteniile care se fac, nu numai că se dă iertare de

păcate celor ce ar fi păcătuit și ar fi murit în pocăință, dar încă și celor ce au viețuit în bunătate și au luat sfârșit bun li se dăruiește mai mare înălțare întru slava Domnului” (*Tratat II*, p. 124).

Rugăciunile pentru cei adormiți se regăsesc în rânduiala anumitor slujbe, precum: Pavcermița Mare și Mieznoptica din zilele de rând și de sâmbătă. De asemenea, Biserica are rânduieli speciale de pomnire și mijlocire pentru cei adormiți, precum: slujbele de pomnire pentru cei adormiți în dreapta credință: rânduiala și rugăciunea la ieșirea cu greu a sufletului, panihida, înmormântarea și parastasul. Toate aceste slujbe se săvârșesc în ziua înmormântării și în zilele premergătoare acesteia, apoi, la 3, 9 și 40 de zile, precum și la un an sau la mai mulți ani de la moarte.

De asemenea, Biserica a introdus în rânduiala ei liturgică și anumite zile din cursul anului bisericesc, pentru pomnirea de obște a celor adormiți: sâmbăta dinaintea lăsatului sec de carne (Moșii de iarnă); sâmbăta dinaintea Rusaliilor (Moșii de vară); ultima sâmbăta din luna octombrie (Moșii de toamnă), precum și toate zilele de sâmbăta din cursul anului bisericesc.

Prin toate aceste rânduieli și rugăciuni Biserica își exprimă cinstirea pentru cei plecați dintre noi, dar și mijlocirea înaintea lui Dumnezeu pentru sufletele lor.

Pr. Conf. Dr. Lucian Farcașiu

<https://ziarul lumina.ro/actualitate-religioasa/an-omagial/care-sunt-temeiurile-liturgice-pentru-cinstirea-in-biserica-a-celor-adormiti-160279.html>

Acțiuni durabile în vederea protejării cimitirelor aduse prin Legea nr.102/2014. Măsuri punitive și contravenții

În istoria omenirii cultul morților a îmbrăcat diferite forme. Ne sunt cunoscute practicile funerare ale lumii antice, ale evului mediu și ale epocii moderne. Toate au lăsat în sufletele și conștiința urmașilor sentimentul de pietate. Indiferent cine a fost înhumat i s-a făcut o înmormântare după ritualul specific al religiei respective. Pentru marile personalități s-au ridicat monumente funerare de artă.

Monumentele istorice, de cultură, cronicele, arheologia și cimitirele precum și tradiția fac parte integrantă din istoria unui popor, a unei națiuni. Ele rămân oglinda unui trecut mai puțin sau mai mult îndepărtat care trebuie cunoscut și prețuit. Monumentele funerare mai reprezintă și gradul de cultură, artă și civilizație a unei epoci care prin conștiința națiunii și al omeniei nu trebuie distrușe.

Aforismul latin *Sit tibi terra levis (Să-ți fie țărâna ușoară)* este folosit și astăzi, ceea ce dovedește că există o legătură spirituală între cei vii și cei morți.

În afară de bisericile sau locașurile principale și propriu-zise de adunare și

de cult ale creștinilor, în care se săvârșește în chip normal și obișnuit cultul oficial public al bisericii, desfășurarea vieții religioase creștine a făcut necesară și construirea unor locașuri de cult, de importanță secundară, auxiliare ale bisericilor, folosite pentru săvârșirea unor anumite acte de cult sau pentru satisfacerea unor trebuințe speciale, permanente ori temporare din viața religioasă a comunităților întregi sau a unor grupuri de credincioși. Acestea sunt: cimitirele, martiriile, baptisteriile, paraclisele și clopotnițele. Unele din ele au fost specifice cultului bisericii vechi, celelalte sunt folosite până azi.

După bisericile propriu-zise, deintă locurile de cult, rolul cel mai de seamă l-au jucat în istoria vieții religioase creștine cimitirele sau locurile de înmormântare și diversele monumente funerare de care se leagă atât cultul morților, în general, cât și cultul sfinților și al martirilor.

Credința creștină în eternitatea sufletului și în învierea morților a făcut să se dea griji față de cei morți o importanță mai mare în creștinism decât la

păgâni și chiar decât la evrei. Moartea nu era pentru creștinii decât un somn, din care cei adormiți se vor deștepta la trambita arhanghelului care va vesti cea de-a II venire. Concepția aceasta se reflectă în însuși termenul care indică, în limbajul creștin, locul de înmormântare: cimitir și care la origine înseamnă: loc de dormit, dormitor. De aici și grija deosebită pe care creștinii au arătat-o de

la început față de trupurile morților și cu care îndeplineau riturile funebre, deoarece trupul este co-părtaș cu sufletul, atât în viața aceasta cât și la răsplata sau osânda de după învierea generală.

De aceea, cimitirul parohial nu este un simplu osuar, ci un loc în care omul plecat din lumea pământească este văzut în conștiința creștină ca persoană în totalitatea ei, căci, în tradiția ebraică,

înseși „oasele” indicau în sens metaforic, prin cuvântul „*esem*”, sediu al puterii, al bolii sau al fricii (Iov 14, 4; 30, 30; Pilde 17, 22; Ieremia 23, 9 etc.). În Sfânta Scriptură a Vechiului Testament, Cartea Facerii ne spune că Eva a fost făcută de Dumnezeu din coasta luată din Adam, deci oasele reprezintă partea fundamentală a corpului uman. În acest context, Adam spune despre Eva: „*lată, aceasta-îos din oasele mele și carne din carnea mea*” (Facere 2, 2), expresie ce va fi reluată deseori în Sfânta Scriptură.

Cimitirul parohial este sacru pentru că însuși Mântuitorul Iisus Hristos întărește ideea îngropării, ca fiind singurul mijloc de înțelegere a trupurilor celor adormiți, căci la Judecata viitoare „*toți cei din morminte vor auzi glasul Lui*” (Ioan 5, 28). De asemenea, Lazăr în Betania a fost înmormântat într-un mormânt amenajat într-o peșteră, care se vede și astăzi, „*și o piatră era așezată pe ea*” (Ioan 11, 38).

Prof. Raul Moț
Parohia Lipova
Continuare în pagina 4

De ce insistă atât de mult Sfântul Efrem

Înainte de a începe tratarea subiectului propriu-zis, așa cum ne arată cerințele pe care trebuie să le îndeplinim, consider că este necesar să ne aplecăm un singur moment asupra personalității marcante a Sfântului Efrem. Ca unul ce am dezvoltat o dragoste deosebită pentru spațiul oriental și cu precădere spre cel siriac, dar mai ales am cultivat în adâncul sufletului o evlavie sinceră pentru Sfântul Efrem, găsesc de cuvânt să aduc în fața dumneavoastră câteva aspecte referitoare la importanța acestui sfânt pentru întregul Creștinism. Importanța Sfântului Efrem stă tocmai în faptul că acesta este singurul scriitor major reprezentativ pentru creștinismul semitic-asiatic în forma sa neelenizată și neeuropenizată, chiar dacă observăm o distanță geografică între Efrem Sirul și părinții capadocieni contemporani cu el, distanță care favorizează într-un mod sau altul o diferență sesizabilă în limbajul folosit, în modul de exprimare și de gândire, însă conținutul teologic al opereii efrimene este tratat după aceeași axă ca și cel al părinților capadocieni, observăm o asemănare a ideilor teologice cu privire la misterul Sfintei Treimi și al Întrupării Mântuitorului Hristos. Profesorul Sebastian Brock afirmă că Efrem Sirul poate servi în mod strălucit ca legătură și punct de întâlnire între creștinismul european, pe de o parte, și creștinismul asiatic și african, pe de altă parte.

Despre viața acestui sfânt nu vreau să mai amintesc, sperând că voi reuși pe parcursul lucrării să va trezesc în suflet dorința de a cunoaște în detaliu viața acestui mare sfânt rămas în istorie cunoscut sub numele de *Mar Efrem* – „Profet al sirienilor” și „Harpă a Duhului Sfânt”. Chiar dacă sunt în circulație mai multe ediții în care se regăsește viața Sfântului Efrem și pe lângă acestea dispunem și de *Sinaxarele* sau *Proloagele* din strana bisericilor, totuși pentru a obține o informație veridică este recomandat să ne aplecăm asupra lucrării profesorului Sebastian Brock – *Sfântul Efrem Sirul. O introducere II. Imnele despre Paradis* și cea semnată de Costion Nicolescu – *Hristos, Adăpostul, Veșmântul, Hrana, Doctorul și Leacul omului și al omenirii pe calea mântuirii*.

Revenind la tema propusă spre tratare – *De ce insistă atât de mult Sfântul Efrem Sirul asupra dificultății preoției?* – țin să menționez că răspunsul la această întrebare îl găsim foarte ușor chiar în materialul suport. Încă de la început Sfântul Efrem ne trage un semnal de alarmă privitor la taina preoției, iar aici prefer să citez textul tradus de părintele Teofil deoarece mi se pare mai grăitor în acest sens: „O înfricoșătoare taină a preoției, slujbă sfântă, sublimă și de neprețuit”, iar în alt loc aflăm: „Altă pildă îți dau, o, omule, ca să nu îndrăznești întru mândria ta, să iei cu nevrednicie treapta preoției; că Dumnezeu Cel curat nu caută cu bunăvoință spre cei care se hirotonesc mânați de mândrie”. Observăm din aceste fragmente că Sfântul Efrem este foarte atent cu ce înseamnă într-adevăr taina preoției, dar în același timp ne cere și nouă tuturor să ne cercetăm cu maximă seriozitate și sinceritate înainte de a pași spre această minunată slujire.

Dorința mea este de a contura nu neapărat dificultatea preoției pe baza cuvântului lăsat moștenire de Sfântul Efrem ci mai ales de a contura frumusețea acestei taine minunate, frumusețea acestei „puteri negrăite”. Îmi doresc ca prin expunerea defață să actualizăm în mintea și sufletul nostru tocmai vocația pastorală, datorită pe care preotul trebuie să le îndeplinească,

așa cum sunt acestea conturate de către Sfântul Efrem, și nu în ultimul rând să ofer o motivație tinerilor teologi spre a pași cu încredere spre această slujire.

Încă de la începutul cuvântului observăm că poetul siriac ne oferă un element cheie pentru întreaga slujire pastorală: „O înfricoșătoare taină a preoției! Spirituală și sfântă, cinstită și fără de prihană, pe care Hristos, când a venit a dăruit-o celor vrednici”, în altă traducere găsim o altă variantă care pare cumva cu totul opusă: „O înfricoșătoare Taină a Preoției! Gândită și neprihănită, pe care Hristos, după ce a venit, a dăruit-o celor nevrednici”. La o primă lectură a acestor texte avem tendința să afirmăm ca traducerile se contrazic, cuvintele sunt diferite, sensurile nu sunt cele mai potrivite, însă la o cugetare mai adâncă asupra acestor fragmente nu putem decât să ne minunăm și să ne hrănim duhovnicește.

Prima traducere ne spune că Hristos a dăruit preoția celor vrednici, iar aici putem găsi o motivație care să ne alimenteze dorința personală de a lucra cele potrivite pentru a fi cu adevărat vrednici și ne înfățișăm înaintea sfintei mese și a jertfei cea fără de sânge, iar a doua traducere ne duce cu ochii minții spre contemplarea stării de păcătoșenie în care ne aflăm, arătând că ori câte am lucra sau ori cât am încerca să excelăm, nu putem face nimic fără harul lui Dumnezeu, iar aceasta mă trimite cu gândul către cuvântul Mântuitorului din Evanghelia după Luca capitolul 17: „Așa și voi, când veți face toate cele purificate vouă, să ziceți: Suntem slugi netrebnece, pentru că am făcut ceea ce eram dator să facem” (Luca 17, 10). Această antiteză părătă dintre cele două traduceri îmi creează în minte o analogie cu celebrul cuvânt rostit de Starețul Siluan: „Ține-ți mintea în iad și nu deznădăjdui!”. Doar atunci când păstrăm în sufletul nostru conștiința propriei păcătoșenii și tot aici păstrăm ca pe o comoară de mult preț ținta spre care alergăm și înălțimea slujirii pastorale („este turm neclintit, zid nedărmat, este temelie tare, care de pe pământ se înalță până la bolta cerească”), zic, doar atunci putem să primim Harul Sfântului Duh și putem înainta în misiunea care ne este încredințată de Cel Unul. Referitor la conștiința propriei păcătoșenii spre care suntem chemați fiecare dintre noi, cred că poate fi grăitor în acest sens cuvântul părintelui Ioan-Florin Florescu despre ce înseamnă a fi *sărăc cu duhul* (Mt. 5, 3). În lucrarea sa, părintele ne spune că a fi sărac cu duhul înseamnă „a avea conștiința smereniei și cerșirea necontenită a duhului, harului și darurilor Sfântului Duh”. Consider că aceasta este raportarea adevărată pe care trebuie să o dobândim, raportare spre care ne cheamă și Sfântul Efrem Sirul atunci când ne vorbește de acest dar al preoției oferit de către Mântuitorul Hristos pentru întreaga umanitate.

Un al doilea aspect pe care doresc să îl evidențiez din cuvântul despre preoție pus sub semnătura Sfântului Efrem, este tocmai bucuria pe care slujitorii o au atunci când plinesc aceasta taină. Revin la gândul de la care am plecat în elaborarea acestei lucrări și țin să aduc în avanscenă motivele pentru care noi, teologii din ziua de astăzi trebuie să ne dorim să pășim spre preoție, ajutați fiind de o trăire personală care să ne recomande spre aceasta lucrare. Observăm că Sfântul Efrem

păstrează permanent înaintea ochilor minții sale înălțimea acestei slujiri și sfințenia ei deopotrivă: „Preoția este atamată de bolile cele mai înalte ale cerului; intră fără de împiedicare în înșei cerurile cerurilor și merge strălucit și lesnicos prin mijlocul îngerilor și al puterilor celor netrepuși”. Prin aceasta poetul siriac ne cheamă spre conștiințierea a ce se petrece atunci când preotul slujește. Această înălțime a slujirii nu ar trebui să fie o piedică pentru teologul contemporan sau pentru preotul zilelor noastre, ci mai degrabă o bucurie și o chemare interioară spre a fi părtaş tainei în care îngerii slujesc împreună cu clerul: „Stăpâne Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce ai așezat în ceruri cetele și oștile îngerilor și ale arhanghelilor spre slujba slavei Tale, fă ca, împreună cu intrarea noastră, să fie și intrarea sfinților îngeri, care slujesc împreună cu noi și împreună slăvesc bunătatea Ta” (Rugăciunea Intrării), iar în altă parte aflăm: „Mulțumim Ție și pentru Liturgia aceasta, pe care ai binevoit a o primi din mâinile noastre, deși stau înaintea Tă mii de arhangheli și zeci de mii de îngeri, heruvimi cei cu ochi mulți și serafimii cei cu câte șase aripi, care se înalță zburând... Cu aceste fericite Puteri și noi lubitorule de oameni, Stăpâne, strigăm și grăim: Sfânt ești și Preasfânt, Tu și Unul-Născut Fiul Tău și Duhul Tău cel Sfânt.”. Am găsit de cuvânt să redăm în întregime textul rugăciunilor pentru a evidenția tocmai ceea ce Sfântul Efrem Sirul ne spune în cuvântul său despre preoție: „(Preotul) Stă de vorbă cu Inșuși Stăpânul îngerilor, cu Ziditorul și Dătătorul de lumină. Și, numai ce voiește, că îndată și primește, cu multă îndrăznie, cererile pe care I le face.”. Aceste cuvinte ale poetului siriac pot numai să stărnescă în sufletul preotului sau în sufletul viitorului preot o stare de uimire asemenea celei pe care cântările Bisericii o exprimă subtil prin Heruvicul ce se cântă în Sâmbăta Mare: „Să tacă tot trupul omenesc și să stea cu frică și cu cutremur, și nimic pământesc întru sine să nu cugete”.

Revenind la sublimitatea preoției și la motivele pentru care tânărul teolog ar trebui să își dorească preoția, observăm că Sfântul Efrem ne oferă încă o cheie de înțelegere a tainei, dar mai ales a rolului pe care preotul îl are în societate, încă de la începuturile creștinismului până în ziua de astăzi: „Nu încetez, fraților, a cânta și a slăvi treapta vredniciei pe care Treimea a dat-o fiilor lui Adam, prin care lumea s-a mântuit și zidirea s-a luminat”. Vedem din aceasta care este ținta spre care preotul trebuie să tindă în orice moment al vieții sale sau mai bine spus vedem

prin aceste cuvinte ale sfântului tocmai tensiunea care trebuie să existe neîncetat în interiorul preotului. Pentru a completa această idee, consider că este de folos să facem apel la cuvântul părintelui Filotheos Faros care explică într-un mod autentic datorită pe care slujitorii sfințelor altare le au de îndeplinit: „Preotul, ca să poată face față răspunderii asumate, dincolo de cunoștințele teologice și experiențele sale duhovnicești, este necesar să cunoască starea lumii și nevoile omului contemporan lui, fapt valabil în orice epocă. El este chemat să cunoască problematica umană și complicațiile sociale, nu doar din alte epoci istorice, ci și din cea în care trăim astăzi. Slujitorul bisericesc trebuie să aibă pe lângă cunoștințele teologice, și cunoștințe antropologice, devenind un inel de legătură între Dumnezeu și om (syndesmos – cul îl numește Sfântul Maxim Mărturisitorul), aducându-l pe unul mai aproape de celălalt.”. Anticipând cumva prin cuvântul părintelui Filotheos dorința de a expune care este misiunea preotului în viziune efrimiană, observăm că preotul nu este un instrument tehnic menit să se îngrijească exclusiv de partea administrativă a parohiei sau a locului în care a fost chemat să slujească. Misiunea spre care este chemat preotul de suflute este, așa cum vedem și din cuvântul sfântului – slujirea lui Dumnezeu și a oamenilor sau mai bine spus slujirea lui Dumnezeu prin slujirea oferită oamenilor. Sfântul Efrem Sirul dovedește acest lucru în chip vădit: „prin care diavolul căzând s-a nămicit, destrăbălați au ajuns povătuitorii ai dreptății, iar cei fără de lege, buni credincioși, prin care stăpânirea morții s-a surpat, iadul și-a pierdut puterea, blestemul lui Adam s-a dezlegat, iar Mirele cel cereș s-a pregătit”, iar în altă parte aflăm: „Preoția zboară de pe pământ la cer, ducând lui Dumnezeu cu foare mare grabă cererile noastre. Preoția mijlocește pentru robi pe lângă Stăpân”. Cred că este destul de greu de adăugat ceva cuvântului rostit de Sfântul Efrem, însă elementul pe care doresc să îl evidențiez este tocmai acela că preotul este un om pentru oameni, înainte de toate formalitățile pe care le avem de bifat prin fișa postului, nu trebuie să uităm nici un moment că preotul este chemat din rândul credincioșilor spre slujirea sfântă tocmai pentru a le împărtăși credincioșilor harul cel dumnezeiesc, tocmai pentru a conecta comunitatea pe care o păstorește direct la lumina nezidită care luminează orice suflet cu o căutare sinceră și o iubire arzătoare pentru Cel Veșnic. Așa cum am văzut, Sfântul Efrem vede preoția ca pe o lucrare de mijlocire între Dumnezeu și oameni: „Preoția zboară de pe pământ la cer, ducând lui Dumnezeu cu foarte mare grabă cererile noastre. Preoția mijlocește pentru robi pe lângă Stăpân”, aceeași idee o regăsim câteva secole mai târziu, tot la un sfânt, Efrem pe numele lui, dar nu cel din Siria ci Efrem Katunakiotul: „Când liturghisești, să ai în vedere că ești mijlocitor. Iei de la lume durere, lacrimi, boli, rugăciuni și le duci sus la tronul dumnezeirii. Și aduci apoi lumii mângâiere, vindecare și tot ceea ce are nevoie fiecare. Dumnezeu îți-a dăruit o mare vrednicie, fiul meu, de aceea să te silești să te ridici la înălțimea ei. Urecha lui Dumnezeu ia aminte la greșelile preotului”.

Putem observa cu ușurință asemănarea cu textul cuvântului Sfântului Efrem Sirul, însă ideea pe care doresc să o așez la sufletul dumneavoastră, chiar cu riscul de a părea ușor sufocant, este tocmai aceea prin care vedem că misiunea preotului este să se dedice oamenilor și prin aplecarea aceasta spre oameni să îi atragă pas cu pas spre o

întâlnire personală cu Hristos Domnul, Cel de la care ne vin toate și care le ține pe toate. Într-un cuvânt al starețului Dionisie am găsit o definiție a preotului și nu este vorba despre o definiție cu iz scolastic, ci cred eu, că este o definiție concepută din trăirea unei vieți pe deplin aranjate în slujirea și în vederea lui Hristos: „Preotul este apostolul lui Iisus Hristos, este apostolul neamului, apostolul națiunii, apostolul tuturor ortodocșilor creștini. Preotul trebuie să fie ca un soare, neacoperit de norii necredinței, să fie totdeauna lumină, fiindcă dacă este lumină, totdeauna, toți cei din întuneric aleargă la lumină”. Am ales acest cuvânt pentru a completa sau mai bine spus pentru a întări cuvântul Sfântului Efrem în care ne zice: „Luați aminte, fraților, voi, în care strălucete lumina învățăturilor, voi, cei îndrăgostiți de buna credință!”. Un alt aspect pe care noi, teologii de astăzi, viitorii preoți de mâine trebuie să îl avem în vedere este cel al credinței și al învățăturii. Știm prea bine atitudinea pe care Sfântul Ioan Hristosom o are față de clerul nepregătit, vedem și aici în cuvintele părinților că preotul i se cere întâi de toate o dragoste arzătoare pentru dreapta credință și dobândirea unei lumini a învățăturii, dragoste și lumină pe care suntem chemați să le dobândim încă din timpul studiilor preotului o raportare conținută la cuvântul Evangheliei și printr-o aplecare asupra cuvintelor rămase moștenire de la Părinții Bisericii. Pregătirea pe care noi astăzi ne-o asumăm este tocmai motivul central pentru care ar trebui să ne dorim să gustăm din frumusețea și înălțimea preoției.

Continuând lectura cuvântului Sfântului Efrem Sirul, observăm că acesta își îndreaptă iarăși atenția asupra unui aspect pe care l-a mai amintit și anterior, însă de această dată pare să ne ofere și câteva detalii care par să ne întregască tabloul: „Iar preoția cu bună îndrăzneală, zboară de pe pământ la cer, ca să contemple pe Cel nevăzut; și închinându-se înaintea înaltului scaun stând, se roagă Stăpânului pentru robi, purtând cu ea lacrimile și suspinele celor împreună robi și le duce Stăpânului, duce de asemeni și ruga și cântărilor și cere pentru ei de la preamiliostivul Împărat iertare și milă”. Pe lângă misiunea pe care preotul o are de îndeplinit și pe care am amintit-o mai sus, vedem acum că Sfântul Efrem ne arată modul prin care preotul poate îndeplini această misiune încredințată lui. Cuvintele „preoția cu bună îndrăzneală” strălucesc înaintea ochilor minții ca o piatră de mare preț. Prin această expresie poetul siriac vrea să ne înștiințeze că spre preoție nu putem pași oricum și ori când, pe lângă dorința și entuziasmul de a purta o haină diferită de a celor din jur, pe lângă dorința de a sta înaintea oamenilor și a le vorbi despre Hristos, este necesar ca preotul sau teologul care se pregătește pentru preoție să aibă o „bună îndrăzneală” – virtute care cred eu că poate cuprinde în sine o sumă de virtuți sau un mod autentic de trăire al vieții în Hristos.

Vedem că preotul este chemat să aducă cu sine înaintea tronului Stăpânului „lacrimile și suspinele celor împreună robi, duce de asemeni și ruga și cântărilor și cere pentru ei iertare și milă”. Aceasta este cu adevărat starea în care preotul își duce existența sa de zi cu zi. Pe lângă privilegiile cu care teologul se îmbracă odată cu îmbrăcarea reverenței, acesta se îmbracă și cu o stare de jertfă continuă, pentru că este chemat să asculte și să se plece spre durerea apropielii și să o ducă pe această înaintea Stăpânului cel Mult Milostiv: „Adevărata preoție se cunoaște

Sirul asupra dificultății preoției?

și se slujește prin gândurile, prin dorința, prin scopul și prin bucuria lui Iisus Hristos. Totuși preoția este dureroasă, pentru că preoția lui Iisus Hristos este jertfă, suferințele și sângele Lui. Preoția este slujirea pentru mântuire din slujirea Mântuitorului, a lui Iisus Hristos, ucenicia și apostolatul lui Hristos și preotul ucenic și slujitor al lui Hristos, nu poate fi și așteptat mai mult decât învățătorul său: poate și trebuie să guste deci și durere”.

Pe lângă slujirea dedicată oamenilor pe care am încercat să o conturăm în cele prezentate, cred că trebuie să aducem în avanscă încă un aspect referitor la slujirea preotului. Sfântul Efreem cuprinzând într-adevăr în scutul său cuvânt toată slujirea pastorală aduce aminte despre Apostolul Pavel „cel altădată prigonitor (Fapte 22, 4; Fapte 26, 11) care după ce a fost încredințat de harul preoției, a străbătut ca un intrariat întreaga lume, predicând înverea din morți”. Observăm din această mențiune a sfântului că preotul are pe lângă datoria de a slui oamenilor, o datorie la fel de importantă care nu trebuie neglijată nici un moment. Sfântul Efreem denuște această slujire a preotului „predicarea învierii din morți”, cu alte cuvinte putem spune că datoria preotului este de a slui Cuvântului și cuvântului și prin această slujire se înțelege și predica căruia acesta trebuie să îi dedice un timp special. Pentru a contura în mintea dumneavoastră ideea prin care vedem preoția ca o slujire a (C) cuvântului voi face recurs la un articol semnat de părinte profesor Constantin Galeriu: „Slujirea cuvântului este esențială preoției, face parte din cele trei slujiri fundamentale: învățătoareasă, sfântoarea, pastorală. Slujiri care trebuie privite în unitate, pentru că viața este unitate și preotul este al unității. Slujirea cuvântului este esențială firii

umane înseși, pentru că omul este ființă cuvântătoare: ființă care se distinge, se manifestă prin rațiune și cuvânt.”, iar în alt loc aflăm: „Din momentul primirii harului și binecuvântării lui Dumnezeu, preotul nu mai este stăpânul destinului sale, ci slujitor al lui Iisus Hristos, chemat de Dumnezeu, rânduit spre a fi sfântor al vieții celor încredințați spre păstorie, împărtașitor al darului ceresc, propovăduitor al cuvântului”. Vedem din aceasta că preotul trebuie să propovăduiască cuvântul lui Hristos. Amvonul din păcate devine în ziua de astăzi un loc unde se vorbește tot mai puțin despre Hristos și despre opera Sa iconică. Amvonul devine astăzi un loc în care preotul, din păcate, împărtașește propriile păreri, izolate de duhul Părinților Bisericii sau mai grav – locul în care se vorbește despre orice alt subiect în afară de Evanghelia lui Hristos, însă subiectul acesta este foarte sensibil și nu doresc să mă adăncesc în el pentru a nu umbri în vreun fel frumusețea preoției spre care ne cheamă Hristos Domnul.

Îmi închei expunerea despre preoția în gândirea efremană tot cu un cuvânt al Sfântului Efreem: „Și acum, fraților, trăiți preoția în curăție, imitând pe Moise, pe Aron și pe Eleazar (Num. 27, 2)”, dar îndrăznesc să completez adresându-mă atât teologilor care se pregătesc pentru slujirea pastorală, dar și preoților care abia au pășit în această slujire – Acum fraților, încercați să trăiți viața în curăție pentru a câștiga buna îndrăzneală și prin aceasta să ne apropiem cu uimire și cu dragoste față de înfricoșătoarea și preamnată taină. Părintele Ioan G. Coman ne spune că „alegerea pentru preoție e un act al dragostei lui Dumnezeu, de care cei aleși se înspăimântă că nu-i pot corespunde. Din momentul acceptării preoției însă, ei depun eforturi neîncetate și se mistuie în lucrarea de dragoste și de jertfă pentru credincioșii lor, lucrare care, de

fapt, este pentru Dumnezeu”.

Aplecare cu dragoste spre slujba pusă înainte face ca harul lui Dumnezeu să lucreze în interiorul fiecărui preot sau al fiecărui teolog. Chiar dacă nici unul dintre noi nu este vrednic să stea înaintea Sfintei Mese după cum spune și rugăciunea din timpul cântării hervimice: „Nimeni din cei legați cu poftă și cu desfătări trupești nu este vrednic să vină, să se apropie sau să slujească Ție, Împărat al Slavei”, totuși Domnul ne cheamă și se mistuiește asupra noastră trimițând harul Său. În această situație datoria noastră este de a răspunde așa cum ne spunea părintele Nicolae Steinhardt: „Chemării de sus și se poate răspunde numai cu *iată-mă ori cu da, Doamne!*”, iar după acceptarea chemării este necesar să urmărim sfatul lasat drept închiere de către Sfântul Efreem: „Slujește-I Lui cu curăție, cu dreptate, cu înțelepciune duhovnicească și cu feciorie strălucită”.

În loc de concluzii revin la întrebarea inițială „De ce insistă atât de mult Sfântul Efreem Sirul asupra dificultății preoției?” și tind să răspund tot eu, lăsând în același timp pentru fiecare posibilitatea de a-și răspunde în intimitatea sufletului său. Sfântul Efreem insistă asupra dificultății preoției pen-

tru că într-adevăr preoția este o stare de jertfă, dar acolo unde este dublată de credință puternică și de dragoste arzătoare, Mântuitorul preschimbă jertfa în cea mai plăcută bucurie.

Masterand

Manoela Șerban Sebastian

Bibliografie

- ***, Biblia sau Sfânta Scriptură, tipărită sub îndrumarea și cu parturarea de grijă a Prea Fericitului Teoctist, cu aprobarea Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2001.
- Arhim. Sofronie, *Cuviosul Siluan Athonitul*, traducere din limba rusă de Ierom. Rafail Noica, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2009.
- Brock, Sebastian, *Sfântul Efreem Sirul I. O introducere II. Imnele despre Paradis*, traducere: Pr. Mircea Ielciu, studiu introductiv: Diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 1998.
- Coman, Pr. Prof. Ioan G., „Sensul și sarcinile preoției după Sfinții Părinți ai primelor patru secole”, în: *Mitropolia Olteniei*, XXIV (1972), 1-2.
- David, Pr. Iosif, „Preoția – chemare slujitoare”, în: *Altarul Banatului*, I (1990), 5.
- Faros, Pr. Filotheos, *Clerul astăzi –*

o privire din interior, traducere Lăzărescu Ovidiu, Editura Egunenita, Galați, 2013.

Florescu, Ioan-Florin, *Lumea ca o zi de vineri*, Editura Doxologia, Iași, 2021.

Galeriu, Pr. Prof. Constantin, „Preoția ca slujire a cuvântului”, în: *Orthodoxia*, XXXI (1979), 2.

Ieromonahul Iosif Aghioritul, *Starețul Efreem Katunakiotul*, traducere Ierom. Ștefan Nuțescu, Editura Evangelismos, București, 2004.

Liturghier, Editura I.B.M.B.O.R., București, 2000.

Popescu, Teodor M., *Îndrumări pentru preoți*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014.

Rus, Remus, *Filocalia Sîriacă*, traducere, selecție de texte, cuvânt introductiv, comentarii și note de Remus RUS, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2014.

Sfântul Efreem Sirul, *Cuvânt despre preoție*, traducere Pr. C. Teofil, în: *Mitropolia Banatului*, XX (1981), 7-9.

Sfântul Efreem Sirul, *Cuvinte și învățături*, Vol. III, Editura Bunaavestire, Bacău, 2004.

Sfântul Efreem Sirul, *Cuvânt despre preoție*, traducere, introducere și note de Pr. Dumitru Fecioru, Ediția Biserica Ortodoxă, București, 2004.

Starețul Dionisie, *Duhovnicul de la Sfântul Munte Athos*, Editura Prodomos, Sfântul Munte Athos, 2009.

Steinhardt, Nicolae, *Dăruind vei dobândi*, Editura Mănăstirii Rohia, 2006.

<https://doxologia.ro/ceaslov/accatis/te/accatistul-sfintelor-mantuitorilor-patimiri-ale-domnului-nostru-iisus-hristos?fbclid=IwAR3zPK79DFrKRUneXx6waG4lcEN-VuBYzSAaHguechT2exF5Ulj61ARKIA> – Accesat 20.10.2021.

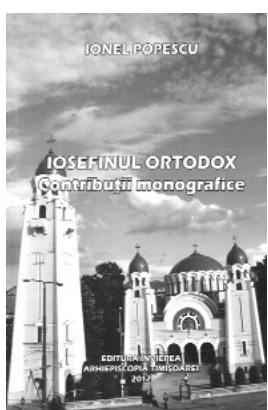
La Centenar / O carte-diamant pentru „catedrala mică”

Rar mi-a fost dat, în ultima vreme, să-mi „cadă” în mână o lucrare editorială atât de complexă și minuțios elaborată. Este vorba de *Iosefinul ortodox. Contribuții monografice* (Ediția a doua, revăzută și adăugită), semnată de cărturarul neostenit, omul de spirit și de cultură, cercetătorul științific, scriitorul și publicistul preot dr. Ionel Popescu, vicar eparhial la Arhiepiscopia Timișoara și preot paroh la Parohia Timișoara Iosefin.

Evident, în urma afirmăției, sunt dator cu argumente. Dacă ar trebui să le înșir, aici, pe toate, așa fi nevoit să mai adaug lucrări tot atâtea pagini câte măsoară cartea semnată de părintele dr. Ionel Popescu. Cer, așadar, îngăduința cititorului să mă opresc doar la câteva aprecieri din cele multe pe care aș putea să le aștern aici, cu deplină responsabilitate, în aceste șire.

În primul rând, este de remarcă caracterul profund documentar al cărții pentru a cărei realizare, autorul a consultat trei categorii de surse arhivistice, 20 de perioadice, 31 de lucrări de specialitate și alte 54 de scrieri cu caracter general, acestea găsimu-se, în parte, în cele 585 de referințe bibliografice. Astfel, se explică bogăția de informații prezente în volum, evoluția acestora în spațiu și timp, începând cu momentul înființării parohiei și aducerea ei până în zilele noastre.

Este, de asemenea, de salutat ideea autorului de a aloca, în cuprinsul volumului, un capitol special destinat preoților și diaconilor, celor 23 de apostoli ai Bisericii Ortodoxe Româ-

nești, care s-au ostenit în parohie o lungă sau mai scurtă perioadă de timp, inclusiv celor care și astăzi slujesc în Casa Domnului din Parohia Iosefin, aflată în necuprinsul Împărăției Cerului. Fără a minimaliza importanța unuia sau altuia, totuși laolaltă și în parte și-au dovedit priceperea și iscusința în actul preoției, rețin, în acest context, câteva nume de referință, care nu vor pieri nicicând din pantheonul Bisericii Ortodoxe Române: preotul *Ioan Imbroane*, primul paroh al Iosefinului ortodox, cu o generoasă activitate duhovnicească, dar și una filantropică de netăgăduit; preotul *Ioan Olariu*, 57 de ani de preoție, din care 33 la Parohia Timișoara Iosefin, fondatorul și primul redactor-șef al publicației „Înverea” a Arhiepiscopiei Timișoara și apoi un statornic redactor, a publicat,

în coloanele periodicului, zeci și zeci de articole, problematica principală fiind cea teologică; preotul dr. *Ionel Popescu*, cel care, în cei douăzeci de ani împliniți de cărmuire, a schimbat „fața” parohiei acestuia minunat așezământ bisericesc, de numele căruia se leagă astăzi nenumărate și însemnate împliniri, printre acestea numărându-se existența Fundației „Ioan Olariu” și „Aleea personalităților”, aflată pe lângă trotuarul ce face legătura între lăcașul de cult și casa parohială, cuprinzând șapte busturi ale lui Ioan Imbroane, cititorul bisericii, Emanuil Ungureanu, cititorul parohiei, Victor Vlad, arhitectul lăcașului de cult, Iacob Marian, prim episcop, cel care a pus în tăia dată problema înființării unei parohii și a unei școli confessionale românești în cartierul Iosefin, dr. Ioachim Miloia, slujitor al artei care a contribuit la extinderea ansamblului pictural din biserică, academicianul Sabdin Drăgoi, personalitate remarcabilă a vieții muzicale din România, dirijor și mentor al corului parohial „Doina Banatului” și Anastasie Demian, cel care a pictat o parte însemnată din lăcașul de cult. Un cuvânt aparte, autorul cărții îl dăruiește diaconului-profesor Teodor V. Damsă, cel care a cunoscut regimul inuman al închisorilor comuniste și „principiile” școlii de „reeducare”. Cu toate chinurile îndurate, diaconul Damsă nu s-a lepădat nici măcar pentru o clipă de Biserică, rămânându-i fiu credincios până la apusul vieții.

Este, totodată, interesantă și inedită tehnica de elaborare a volumului,

autorul, preotul dr. Ionel Popescu, pentru a pune în valoare întregul ansamblu bisericesc, folosește o tehnică ce aparține cinematografeiei: prim-planuri și secvențe. La început ne prezintă un panoramic (vezi capitolul *Înființarea parohiei ortodoxe române Timișoara Iosefin*, p. 13-22), înglobând câteva cadre importante, apoi vine cu obiectivul aparatului de filmat și zăbovesc asupra unor „secvențe”, familiarizându-ne cu capela și casa parohială, pictura, corul parohial „Doina Banatului”, clopotele, tipografia și biblioteca, demisolul lăcașului de cult, cantina socială, comunitatea credincioșilor cu deficiențe de auz și vorbire, cu întreaga activitate filantropică și de cult. Semnatarul volumului, mergând pe aceeași tehnică, zăbovesc, cu „obiectivul de filmat” asupra momentului Decembrie 1989, credincioșii aparținând parohiei au fost, deopotrivă, martori oculari și participanți activi la eveniment. Prețurirea și recunoștința Parohiei Ortodoxe Române din Timișoara – Iosefin față de eroii martiri s-au concretizat prin înălțarea a două troițe în fața bisericii, prin „sfântăna plângătoare” din clopotniță, tricolorul care împodobeste strana din partea stângă a lăcașului de cult, dar mai cu seamă prin pomenirea lor la ieșirea cu Sfintele Daruri.

În final, „obiectivul” întâlnește în cale două capitele extrem de importante ce aduc un plus de valoare monografiei: *photodocument și iconografie*, însumând o seamă de manuscrise ce țin de trecutul și prezentul bisericii, semnate de personalități mar-

cante ale vieții culturale și duhovnicești și nu puțin fotografii inedite ce evidențiază „foaia de parcurs” a acestei oaze de spiritualitate, pace și liniște sufletească. Practic, prin această metodă de cercetare și expunere, Biserica Ortodoxă Română din Iosefinul timișorean se prezintă cititorilor în întreaga sa splendoare până în amănunt.

Elaborată cu prilejul Centenarului Bisericii – s-au împlinit o sută de ani de existență – și dăruită, deopotrivă, credincioșilor parohiei și cititorilor de pretutindeni, socot că lucrarea *Iosefinul ortodox. Contribuții monografice* (Ediția a doua, revăzută și adăugită), îmbracă forma unui diamant, pe care autorul, preotul dr. Ionel Popescu, l-a șlefuit, în timp, cu pricere și dăruire, pe toate părțile posibile. Este și va rămâne o lucrare valoroasă, un util instrument de lucru pentru cercetătorul de mâine preocupat la ceea ce s-a întâmplat astăzi. Dacă ar exista recompensa feliicitării cu eșarfă i-aș dăru-i o semnatarului acestei cărți fără strop de rețineră. Și pentru că nu există o astfel de posibilitate, nu-mi rămâne decât să-mi înclin respectuos fruntea în fața preotului dr. Ionel Popescu, pentru efortul imens depus în zămisirea acestui excepțional document editorial, ce va dăinui peste vremi și vremuri.

Conf. univ., CS II, dr. Ioan David
Directorul Institutului de Studii Botanice „Titu Maiorescu” al Academiei Române Filiala Timișoara

Acțiuni durabile în vederea protejării cimitirelor aduse prin Legea nr.102/2014. Măsuri punitive și contravențive

Urmare din pagina 1

Mărturia fundamentală a practicii și învățării Bisericii Ortodoxe că trupul celor adormiți nu este destinat distrugerii, ci transfigurării reiese și din relatarea Sfântului Evanghelist Matei, care consemnează că, după învierea Mântuitorului, „*mormintele s-au deschis și multe trupuri ale sfinților adormiți s-au sculat și, ieșind din morminte, după învierea Lui au intrat în Sfânta Cetate și s-au arătat multora*” (Matei 27, 52, 53).

Pentru desfășurarea ceremoniei de înmormântare, în multe cimitire sunt construite capetele, unde se desfășoară mare parte a comemorării în cinstea persoanei decedate. Cimitirile din orașe mari au în dotare o morgă sau chiar și un crematoriu. Mormintele sunt clasificate după religie, construcție și forme, în foarte multe feluri toate constituind un adevărat patrimoniu cultural și religios.

Cui aparține însă acest patrimoniu, cum anume îl gestionăm, cum îl cercetăm, ce facem cu el - sunt câteva dintre dilemele care s-au conturat în anii din urmă și pe care am încercat să le înțelegem, respectiv soluționăm. S-a identificat o „criză” a patrimoniului și a identității locale, din perspectiva cimitirului considerat „loc social total”, un spațiu generator de moștenire culturală, dar și de peisaj cultural.

Conform HG 955/2004, autoritățile administrației publice locale răspund de organizarea, administrarea și coordonarea activității cimitirelor aflate în subordinea acestora. Actul normativ care reglementează drepturile și obligațiile în legătură cu activitățile funerare, cimitirele și crematoriile umane este Legea 102/2014 privind cimitirele, crematoriile umane și serviciile funerare, publicată în Monitorul Oficial. Partea I nr. 520 din 11 iulie 2014.

Această lege dată de Parlamentul României are însă multe lacune și puncte sensibile care afectează din păcate situația cimitirelor ca locuri sacre de cult. Una dintre cele mai controversate măsuri adoptate prin această Lege este că se îngăduie și alor entități, în afară de culte și de administrațiile locale, să înființeze cimitire. Până acum, acest lucru nu era posibil, decât în cazul în care, de exemplu, un investitor privat se asocia în participație cu primăria, pentru a deschide un cimitir. În acest caz, administrația locală beneficia de procente din profit, iar investițiile erau făcute doar de privat. „Cimitirul se poate afla în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, a cultelor religioase legal recunoscute sau a unităților locale de cult/biserici în situația cimitirelor confessionale, în proprietatea operatorilor economici, asociațiilor sau fundațiilor, cât și în proprietatea unui alt stat, cu respectarea tratatelor la care România este parte”, arată noua lege a cimitirelor.

Un alt punct sensibil al legii este menținerea conform căreia acolo unde nu există cimitire locale, iar cultele nu au un uln propriu, decedații respectivelor culte, dar și persoanele fără apartenență religioasă vor fi înhumate conform ritului propriu în cimitirele creștine. Nu același lucru se aplică și pentru cimitirele cultelor mozaic și musulman, unde sunt îngropați doar propriii credincioși.

Totodată, noua lege prevede câteva lucruri contestate, de-a lungul timpului, de BOR: înmormântarea poate fi religioasă sau laică, precedată sau nu de incinerare. Locul și modalitatea înmormântării vor respecta voința fiecărei persoane, iar dacă n-a apucat să și-o ex-

prime, vor fi decise de cei care se îngrijesc de ultimul său drum.

Astfel, acum la 7 ani de la promulgarea Legii Cimitirelor serviciile necesare colectivităților locale sunt asigurate în sistem privat de către unitățile parohiale, iar în sistem public prin cimitirele de stat/locale.

Administrațiile cimitirelor vor asigura întreaga gamă de servicii, lucrări și obiecte necesare ceremoniilor funerare, precum și alte servicii și lucrări de amenajare și întreținere a locurilor de înhumare, astfel ca cerințele populației în cazul decesului unei persoane să poată fi satisfăcute într-un singur loc cu operativitate și în condiții corespunzătoare. Prestarea serviciilor funerare se va face pe baza solicitărilor celor interesați, cu plata tarifelor și prețurilor stabilite conform legislației în vigoare.

Administrațiile cimitirelor răspund de îngrijirea și paza cimitirelor și crematoriilor, revenindu-le obligația să întrețină în bună stare camerele de depunere și de ceremonii funerare, împrejmirile, căile de acces, spațiile verzi, instalațiile de alimentare cu apă, energie electrică, canalizare și alte dotări. Toate aceste reglementări ale Legii nu sunt însă lipsite de măsuri imperative și chiar contravențive pentru cei care au în administrare cimitire, fie ei administrație publică sau parohii.

Astfel, pentru protecția consumatorilor – persoane fizice în viață – în funcție de *severitatea sancțiunii*, respectiv *importanța valorii sociale ocrotite* prin norma contravențională, legea prevede trei paliere ale sancțiunii amenzi contravenționale. Unele fapte sunt sancționate cu amendă de la 500 lei la 1000 lei iar altele cu amendă de până la 5000 lei, acestea din urmă având ca limită inferioară amendă în cuantum de 1000 sau 2000 de lei.

A. Este sancționată cu *amendă de la 500 lei la 1000 lei* încălcarea prevederilor art. 6 alin. (3), art. 8 alin. (1) lit. d), e), f), g), art. 15 alin. (1) și (4) din Legea nr. 102/2014.

Potrivit art. 6 alin. (3) din lege: „Proprietarul cimitirului (s.n.) este obligat să elaboreze regulamentul de organizare și funcționare a cimitirului”. Obligația de a avea un regulament propriu de organizare și funcționare a fost instituită întrucât de la *Regulamentul pentru înmormântări din 1860* nu a mai existat o reglementare unitară în acest sens, legiuitorul preferând să lase fiecărui proprietar de cimitir - unităților administrativ-teritoriale, cultelor religioase legal recunoscute, unităților locale de cult/biserici, operatorilor economici, asociațiilor sau fundațiilor - libertatea de a-și organiza cum crede de cuviință funcționarea cimitirului, în acord cu limitele impuse de lege și celelelalte acte normative incidente în materie. Obligația elaborării regulamentului există atât în cazul cimitirelor înființate anterior intrării în vigoare a

legii, cât și în cazul celor ce s-au înființat ori se vor înființa ulterior.

Nu mai proprietarul cimitirului poate avea calitatea de subiect activ al contravenției, nu persoana juridică ce deține în administrare sau în întreținere un cimitir în funcțiune sau închis.

Potrivit art. 8 alin. (1) lit. d)-f) din lege: „La înființarea cimitirului (s.n.), proprietarul este obligat să asigure: d) existența unei surse de apă utilizabile; e) WC-uri; f) spațiul amenajat corespunzător pentru depozitarea gunoierului”. La fel, numai proprietarul cimitirului poate avea calitatea de subiect activ al contravenției, nu persoana juridică care deține în administrare sau în întreținere un cimitir. Instituirea acestei obligații în sarcina proprietarului cimitirului este binevenită în ceea ce-i privește pe titularii dreptului de proprietate, de concesiune sau de folosință a locurilor de înhumare care, la rândul lor, au obligația de a întreține aceste locuri și lucrările funerare aferente existente, asigurându-le un aspect cât mai îngrijit, cu atât mai mult cu cât, potrivit art. 19 lit. b) din lege, administratorul cimitirului retrage dreptul de folosință a locurilor de înhumare în cazul menținerii în stare de neîngrijire pe o perioadă mai mare de 2 ani a locurilor de înhumare și a lucrărilor funerare. Astfel, asigurarea sursei de apă utilizabile, a grupurilor sanitare și a spațiului pentru depozitarea gunoierului nu poate decît facilita executarea acestor obligații de întreținere de care depinde menținerea dreptului de folosință a locurilor de înhumare.

Art. 3 din Regulamentul pentru înmormântări din 1860, în acord cu ideea tradițională de „loc cu verdeț” și cu teoriile momentului privind igiena publică, prevedea că în locurile consacrate pentru îngroparea morților „se vor face plantații, luându-se însă precauția de a nu se înăbuși circulația aerului prin desimea arborilor”. Acest concept de amenajare peisagistică s-a perpetuat în materie funerară până în zilele noastre, astfel că art. 8 alin. (1) lit. g) din lege impune proprietarului ca la înființarea cimitirului să asigure: „spații verzi, arbuști, copaci pe marginea drumurilor și aleilor”. Și această obligație nu există decât în sarcina proprietarilor de cimitire înființate sau care se vor înființa după intrarea în vigoare a legii. Deși numai proprietarul cimitirului poate avea calitatea de subiect activ al contravenției, persoana juridică care deține în administrare sau în întreținere cimitirul va avea obligația întreținerii planșetelor făcute de proprietarul cimitirului.

Potrivit art. 15 alin. (1) din lege: „Administratorul asigură întocmirea și păstrarea unui *registru de evidență* (s.n.) în care se înscriu în mod obligatoriu următoarele date: numărul curent, ziua, luna, anul înhumării sau al așezării în nișă a urnei cu cenușă, datele de

identificare a defunctului, adresa de la ultimul domiciliu, data decesului, numărul parcelei, al rândului și al locului de înhumare, numele și adresa persoanei care a comandat înhumarea și observații cu privire la tipul și lucrările locului de înhumare”. Acest articol fiind situat în cadrul secțiunii „Întreținerea și funcționarea cimitirelor”, numai administratorul unui cimitir își revine obligația întocmirii și păstrării registrului de evidență, nu și administratorul unui crematoriu uman ce oferă și servicii de păstrare a urnelor cu cenușă. Trebuie să subliniem că obligația întocmirii și păstrării registrului de evidență există, indiferent de data înființării cimitirului, iar subiect activ al contravenției va fi proprietarul cimitirului numai în măsura în care nu a acordat dreptul de administrare unei alte persoane juridice din cele prevăzute de art. 1 alin. (2) lit. a) din lege.

Separat, potrivit art. 23 alin. (2) din normele de aplicare a legii, *administratorul cimitirului* trebuie să păstreze o evidență a înhumărilor persoanelor decedate prin boli infecțioase, inclusiv a celor decedate prin boli infecțioase cu agenți infecțioși înalt patogeni, obligație a cărei încălcare atrage, de asemenea, răspunderea contravențională a administratorului cimitirului în temeiul art. 43 alin. (1) lit. a) din aceleași norme. Întocmirea și păstrarea registrului de evidență menționat servește administratorului cimitirului la îndeplinirea unei alte obligații prevăzute de lege în cadrul art. 15 alin. (4), respectiv *obligația de a furniza informații* persoanelor care se interesează despre locul de înhumare a persoanei decedate. La fel, această obligație există indiferent de data înființării cimitirului iar subiect activ al contravenției va fi proprietarul cimitirului numai în măsura în care nu a acordat dreptul de administrare unei alte persoane juridice din cele prevăzute de art. 1 alin. (2) lit. a) din lege.

B. Este sancționată cu *amendă de la 1000 lei la 5000 lei* încălcarea prevederilor art. 6 alin. (1) și art. 8 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 102/2014.

Potrivit art. 6 alin. (1) din lege: „Realizarea infrastructurii și a zonelor verzi din interiorul cimitirului, parcularea, împrejmirile și dotarea acestuia reprezintă obligații ale proprietarului”. Astfel, proprietarul cimitirului își revine obligația de a parcela, împrejmiri și a dota cimitirul. Parcelarea presupune împărțirea cimitirului în parcele, rânduri și locuri de înhumare. Împrejmirile cimitirului se realizează cu gard, însă legea nu impune o înălțime minimă a acestuia. Anterior, art. 3 din Regulamentul pentru înmormântări din 1860 prevedea că împrejmirile vor avea înălțimea de cel puțin 2.5 m. Neîndeplinirea oricăreia din obligațiile prevăzute de art. 6 alin. (1) din lege constituie contravenție, proprietarul cimitirului, indiferent de momentul înființării, având calitatea de subiect activ al acesteia.

Potrivit art. 8 alin. (1) lit. a) și b) din lege: „La înființarea cimitirului (s.n.), proprietarul este obligat să asigure: a) drumurile interioare și aleile; b) sala de ceremonii funerare”. Prin urmare, lipsa unor drumuri interioare, a aleilor, precum și a unei săli de ceremonii funerare nu constituie contravenție decât în cazul cimitirelor înființate sau care se vor înființa după intrarea în vigoare a legii, proprietarul cimitirului având calitatea de subiect activ al contravenției. Trebuie să subliniem că legea nu impune o lățime minimă nici pentru drumurile interioare,

nici pentru aleile cimitirului. În ceea ce privește sălile de ceremonii funerare, acestea pot fi amplasate atât în incinta cimitirului, cât și în afara acestora.

C. Este sancționată cu *amendă de la 2000 lei la 5000 lei* încălcarea prevederilor art. 6 alin. (2) și art. 8 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 102/2014.

Potrivit art. 6 alin. (2) din lege: „Proprietarul cimitirului are obligația întreținerii și menținerii în funcțiune a cimitirului (s.n.). Această obligație a proprietarului poate fi îndeplinită, pe bază de contract, și de un operator economic”. Deși art. 13 prevede că administratorul cimitirului este obligat să asigure, atunci când este nevoie, renovarea clădirilor, întreținerea și menținerea în funcțiune a infrastructurii din cimitir, precum și întreținerea zonelor verzi etc. (nu a locurilor de veci), iar această obligație poate fi îndeplinită, pe bază de contract, și de un operator economic, numai proprietarul cimitirului va răspunde contravențional, indiferent de momentul înființării cimitirului și de persoana juridică care are în administrare sau în întreținere cimitirul.

Potrivit art. 8 alin. (1) lit. c) din lege: „La înființarea cimitirului (s.n.), proprietarul este obligat să asigure: c) spațiul tehnic care să asigure temperatura de până la 15°C, premergătorii ceremoniei funerare”. Acest spațiu este distinct de sala de ceremonie funerară care trebuie să fie prevăzută cu echipamente de climatizare, pentru asigurarea unei temperaturi ambientale de maximum 20°C în perioada anotimpului cald. Trebuie să subliniem că această obligație nu se impune decât proprietarilor de cimitire înființate sau care se vor înființa după intrarea în vigoare a legii.

Precum am văzut, în actuala configurație, obligațiile a căror încălcare constituie contravenție potrivit Legii nr. 102/2014 pot fi împărțite în două categorii: unele privesc doar *cimitirele înființate sau care se vor înființa după intrarea în vigoare a legii* (asigurarea unei surse de apă utilizabile, a grupurilor sanitare, a spațiului pentru depozitarea gunoierului, a spațiilor verzi, a arbuștilor și a copacilor pe marginea drumurilor și aleilor, a drumurilor interioare și aleilor, a sălii de ceremonii funerare și a spațiului tehnic care să asigure temperatura de până la 15°C, premergătorii ceremoniei funerare) iar altele privesc *toate cimitirele indiferent de momentul înființării acestora* (elaborarea regulamentului de organizare și funcționare a cimitirului; întocmirea și păstrarea registrului de evidență; furnizarea de informații despre locul de înhumare a persoanei decedate; realizarea infrastructurii și a zonelor verzi din interiorul cimitirului, parcelarea, împrejmirile și dotarea acestuia; întreținerea și menținerea în funcțiune a cimitirului).

Aceste contravenții privesc cimitirele *confesionale* aflate în proprietatea cultelor religioase legal recunoscute sau a unităților locale de cult și bisericilor, cimitirele *comunale sau municipale*, proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, cimitirele *private* aflate în proprietatea operatorilor economici ori a asociațiilor și fundațiilor, inclusiv cimitirele *militare* aflate în proprietatea publică a statului și administrate de Ministerul Apărării Naționale.

Administratorul cimitirului este proprietarul acestuia sau cel care deține dreptul de administrare. Pot deține în administrare cimitire culte, bisericile și comunitățile religioase, autoritățile administrației publice locale, operatorii economici, fundațiile și asociațiile.

Actualitate eparhială – August 2021

SLUJIRI CHIRIARHALE

Slujire Arhierescă în Parohia Prunișor

În Duminica a 6-a după Pogorârea Duhului Sfânt, comunitatea eclesială din Prunișor, Protopopiatul Sebiș, a primit vizita Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului. Înaltpreasfințitul Sa a fost întâmpinat de către Preaonoratul Părinte Beni Iojă – protopopul Sebișului, de părintele paroh Florin Avram și părintele diacon Bogdan Noghiu.

La orele dimineții a avut loc sfîntirea clopotului din cimitirul satului, la care au participat părintele profesor și inspector bisericesc Tiberiu Ardelean și părintele arhidiacon Condurache Claudiu, în prezența domnului primar Cristian Feieș, a oficialităților centrale și locale și a credincioșilor din parohia Prunișor.

După aceasta a urmat sfîntirea monumentului eroilor din centrul satului, unde s-au adăugat și patru militari care au străjuit monumentul, arătând dragostea și respectul pentru eroii căzuți pe câmpurile de luptă. La finalul slujbei, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a accentuat valoarea cinstirii eroilor, făcând legătură cu valoarea liturgică a cimitirelor în contextul anului comemorativ.

În jurul orei 10 s-a săvârșit Sfânta Liturghie în biserică parohială de către Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Răspunsurile liturgice au fost date de către corul parohiei, condus de tânărul teolog Denis Roșu-Drăgan.

În cuvântul de învățătură, Înaltpreasfințitul Sa a vorbit despre „Lucrarea harului dumnezeiesc” (în baza citirilor scripturice: Rom. 12, Mt. 9), care potrivit rugăciunii de la hirotonie „pe cele nepunctuoase le vindecă și pe cele cu lipsă le împlinește”, ajută fiecare să desăvârșească darul primit spre mântuire. Sfântul Apostol Pavel, însuși, dă și pildă reușita misiunii sale care, deși împlinită printr-o fire slabă, s-a întărit cu dar de sus. Credincioșii pot lua astfel îndemnul de a întreține conștiința ajutorului divin mai ales sub semnul Sfintei Cruci prăznuită în această duminică când parohia înscrie ca dobândă îngrădirea cimitirului, înzestrat cu un clopot și restaurarea monumentului eroilor, ogîndind astfel jertfelnicia în aria Bisericii și societății.

La finalul slujbei, părintele paroh a primit din partea chiriarhului, scrisoare de mulțumire pentru osteneala și jertfa depusă. A urmat apoi cuvântul de mulțumire rostit de către părintele Florin Avram, adresat Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscop al Aradului, preoților prezenți, domnului primar, oficialităților locale și centrale, domnului director adjunct Silviu Sgărcă și tuturor credincioșilor prezenți.

În semn de mulțumire și recunoștință, părintele Florin a dăruit Părintelui Arhiepiscop o icoană cu Mântuitorul Iisus Hristos și un buchet de flori. (Protos. Iustin Popovici)

Praznicul Schimbării la Față a Mântuitorului, la Mănăstirea Hodoș-Bodrog

În ziua praznicului Schimbării la Față a Domnului, 6 august 2021, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, care a săvârșit Sfânta Liturghie, ca în fiecare an, la Mănăstirea Hodoș-Bodrog, cu prilejul hramului Paraclisului de iarnă.

Cu acest prilej, chiriarhul arădean a adresat celor prezenți un cuvânt de învățătură în care a făcut „Tălcul minunii praznicului” (cf. II Petru 1, Mt. 17), este schimbarea, transformarea continuă în mai bine a vieții creștine, imitând pe cea a Mântuitorului și urmând

învățătura Lui. Fiind creat după chipul lui Dumnezeu omul se străduiește spre dobândirea acestuia prin îmbunătățirea vieții spirituale în împletirea cu cele trupești în virtutea unității ființei. Prin minunea făcută Domnul descoperă slava Sa în Sfânta Treime, pe măsura puterii de înțelegere a unecilor Săi cei mai apropiați; strălucirea feței Sale fiind invocată în rugăciunile credincioșilor de a fi înșiși luminați. Cântarea bisericească însăși întonează: „ceata sfinților” și „dreptii ca luminătorii strălucesc...”. În ilustrarea importanței sărbătorii se subliniază că binecuvântarea strugurilor prefigurează părtășia slavei Împărăției cerești, a arat Înaltpreasfințitul Sa.

În cadrul slujbei, Înaltpreasfințitul Sa a hirotonit întru diacon pe absolventul de teologie Tiberiu Brad, acesta urmând a fi hirotonit preot pe seama Parohiei Țela, Protopopiatul Lipova.

După săvârșirea Sfintei Liturghii, Înaltpreasfințitul Sa a oficiat o slujbă de pomenire pentru vrednicul de amintire episcop al Aradului, Visarion Aștileanu, la 37 de ani de la trecerea la cele veșnice, în anul 1984, tocmai la acest mare praznic.

Episcopul Visarion este înmormântat în cripta episcopală de la Mănăstirea Hodoș-Bodrog, alături de alți ierarhi arădeni.

La final, Părintele Iustin Popovici, în numele părintelui stareț, a viețitorilor mănăstirii, a soborului preoților slujitori și credincioșilor veniți să participe la Sfânta Liturghie, a mulțumit Întăistătorului Arhiepiscopiei Aradului, Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru acest popas de suflet la această străveche mănăstire. (Protos. Dr. Nicolae Tang)

Slujire Arhierescă în Penitenciarul din Arad

În Duminica a 7-a după Pogorârea Sfântului Duh, la invitația domnului comisar de poliție penitenciară Elvis Dobrescu, director al Penitenciarului Arad, Înaltpreasfințitul Părinte dr. Timotei Sevicu, Arhiepiscopul Aradului, împreună cu preotul capelan Vlad Oneț și Arhid. Claudiu Condurache, a săvârșit Sfânta Liturghie în biserică cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, biserică destinată deținutelor custodiate în cadrul Secției Exterioare a Penitenciarului Arad.

În cuvântul de învățătură, Chiriarchul arădean a vorbit despre „Milostivire și miluire” (pe baza citirilor scripturice ale duminicii: Rom. 15, Mt. 9), doi termeni de rezonanță bisericească ce invocă smerit și stăruitor mila dumnezeiască prin dobândirea Împărăției cerești ca răspuns la strădaniile păcătoșilor care s-au dovedit prin întruajutorarea umană sau umanitară pentru care s-a primit ajutor de sus în toate treburile vieții trupești și sufletești. Praznicele lunii august, în rostire populară de Gustar, cu referire la strugurii și poamele anotimpului ultim al anului bisericesc, însemnând și pregustarea dulceaței bunurilor viitoare sau ale veșniciei, întăresc convingerea revărsării asupra lumii a îndurării lui Dumnezeu, milostivirii Maicii Domnului și miluirii de către îngeri și sfinți spre mântuire, și pentru care aducem mulțumirile cuvenite, a adăugat Înaltpreasfințitul Sa.

Înaltpreasfințitul Sa a mulțumit conducerii Penitenciarului Arad pentru grija deosebită pentru păstrarea valorilor spirituale pe care unitatea le valorifică, păstrează și intensifică în mijlocul deținuților, precum și pentru strânsa legătură interinstituțională dintre Penitenciarul Arad și Arhiepiscopia Aradului.

La finalul Sfintei Liturghii, preotul capelan Vlad Oneț al Penitenciarului Arad, a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop dr. Timotei Sevicu, pentru dragostea și purtarea de grijă

de care dă dovadă mereu prin prezența sa la momentele festive și de sărbătoare din cadrul Penitenciarului Arad, de această dată fiind prezent în perioada Postului Adormirii Maicii Domnului, după o perioadă lungă de timp, datorită măsurilor și restricțiilor epidemiologice luate la nivelul Penitenciarului Arad, din cauza virusului SARS-CoV-2. (Preot capelan Vlad Oneț)

Sărbătoarea Sf. Cuvios Maxim Mărturisitorul, la Paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad

În ziua de 13 august prăznuim aducerea moaștelor Sfântului Maxim Mărturisitorul, ocrotitorul Paraclisului Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad. Ziua aceasta este așadar socotită și ea ca și a hramului acestui Paraclis.

Și în anul acesta, Sfântul Maxim Mărturisitorul a fost cinstit cu o rânduală deosebită, așa cum de altfel se cuvine să fie cinstit ocrotitorul unui locaș sfânt de închinare și rugăciune. Astfel, în seara de ajun a Prăznuirii Aducerii moaștelor Sf. Maxim, a fost săvârșită slujba Vecerniei cu Litie, urmată de Utenia Sfântului. La Priveghere a participat Înaltpreasfințitul Părinte Dr. Timotei Sevicu, Arhiepiscopul Aradului. Înaltpreasfințitul Sa a fost întâmpinat în curtea așezământului teologic de către soborul părinților profesori slujitori la aces Paraclis. La sfârșitul Vecerniei cu Litie, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei le-a vorbit celor prezenți la slujbă, despre viața și teologia Sfântului Maxim Mărturisitorul, subliniind actualitatea gândirii sale teologice pentru noi și importanța teologiei dezvoltate de el pentru păstrarea unității Bisericii.

Părintele Lect. Univ. Dr. Ștefan Negreanu i-a mulțumit Întăistătorului Eparhiei noastre pentru faptul că a dat curs invitației de a participa la prăznuirea sfântului ocrotitor al Paraclisului, rugându-l să ne poarte în rugăciunile Înaltpreasfinției Sale. A urmat săvârșirea slujbei Uteniei.

În dimineața zilei prăznuirii Aducerii moaștelor Sfântului Maxim Mărturisitorul a fost săvârșit Acatistul Sfântului, urmat de Sfânta Liturghie, la care au slujit părinți profesori slujitori ai Paraclisului, precum și alți părinți, doctoranzi și absolvenți ai acestei instituții de învățământ teologic. La Sfânta Liturghie de hram a participat din nou Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei, împreună cu Preasfințitul Părinte Ignatie, episcopul Hușilor, aflat în aceste zile în orașul nostru. Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei l-a prezentat credincioșilor pe Preasfințitul Părinte Ignatie, rugându-l să rostească cuvântul de învățătură, mulțumindu-i în același timp pentru bunăvoința de a-l însoși la hramul Paraclisului Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad.

În cuvântul său de învățătură, Preasfințitul Părinte Ignatie a dezvoltat două idei exprimate în scrierile Sfântului Maxim Mărturisitorul. Cel dintâi cuvânt citat din Sf. Maxim Mărturisitorul este acela că „păcatul înseamnă proasta folosire a ideilor, careia îi urmează o proastă întrebuintare a lucrurilor”. Tălcuind acest cuvânt al Sfântului Maxim, Preasfințitul Părinte Episcop Ignatie a arătat că „sunt atâtea vânturi ideologice care vin peste noi. Câtă vreme mentalitatea noastră este deformată, afectată de păcat, viața noastră devine o viață desfigurată, pentru că ideile noastre sunt de foarte multe ori prost folosite... Ori știm cât de greu este să schimbăm o mentalitate, și gândurile noastre, care de foarte multe ori sunt proaste. Dacă însă ne silim ca ideile noastre să fie curate și viața noastră va fi una conformă cu ceea ce noi gândim”. Al doilea cuvânt al Sfântului Maxim la care s-a referit

Preasfințitul Părinte Ignatie este acela că „prin Botez, noi devenim biserici vii a lui Hristos... și noi trebuie să jertfim pe altarul minții noastre buna mireasmă a rugăciunii, a simțirii și a gândurilor noastre curate”. Tălcuind acest cuvânt al Sfântului Maxim, Preasfințitul Sa a arătat că „noi suntem icoane ale lui Hristos, că Hristos este în fiecare dintre noi și tocmai de aceea trebuie să fim cu luare aminte să ne raportăm la noi înșine și la cei de lângă noi ca la „icoanele lui Hristos”.

Înaintea otputului Dumnezeiesții Liturghii a fost săvârșită o panihidă de pomenire a cititorilor Paraclisului Facultății, adormiți în Domnul.

La sfârșitul slujbei, cei doi ierarhi au vizitat șantierul de pictură din Paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă. Mulțumindu-i Sfântului Maxim Mărturisitorul pentru atâtea daruri minunate, îl rugăm să ne ocrotească cu ajutorul și mijlocirea sa înaintea tronului Preasfintei Treimi, despre care a teologhisit cu atâtea pricepere și cu o înaltă înțelegere duhovnicească. (Pr. Conf. Dr. Lucian Farcașiu)

Itinerar chiriarh la Praznicul Adormirii Maicii Domnului

Slujba de Priveghere la Mănăstirea Arad-Gai

În ziua de ajun a Praznicului Adormirii Maicii Domnului, Chiriarchul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei, a săvârșit Slujba Vecerniei cu Litie la Mănăstirea Arad-Gai, înconjurat de un sobor de preoți și în prezența numeroșilor credincioși.

În cuvântul de învățătură, Chiriarchul a vorbit despre „Icoana Maicii Domnului” cu particularitățile după locurile și cinstirea lor, privind și numirile corepunzătoare, ca de exemplu: Împărăteasa tuturor; bucuria creștinilor; îndrumătoare și ajutoarea noastră; Izvorul tămăduirilor; degrabă ascultătoare rugilor, totalizând un număr ce răspunde multelor trebuințe omenești. Chipul în care credincioșii se împărtășesc de mijlocirea ei către Domnul se arată prin înșăși mulțumirea lor prin pelerinajul la bisericile de sub ocrotirea sa și mai ales prin pelerinajul la sfințele mănăstiri, grădinile Maicii Domnului ce păstrează cu scumpătate icoanele datătoare de nădejde pentru împlinirile viitoare.

Sfânta Liturghie Arhierescă în ziua de praznic la Mănăstirea Hodoș-Bodrog

În ziua praznicului, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei a oficiat Sfânta Liturghie Arhierescă la Mănăstirea Hodoș-Bodrog înconjurat de un ales sobor ieromonahi și preoți.

În cuvântul de învățătură, Înaltpreasfințitul Sa a vorbit despre „Masă a Pâinii Vieții” (în baza citirilor scripturice ale duminicii și praznicului: I Cor. 1; Filip. 2; Matei 14; Luca 10-11), numește în rânduiala Sfintei Împărtașanii pe Maica Domnului, cea care a odrăslit spicul cel nearat de mântuire a lumii, hrănind pe toți pentru veșnicie. Ea este cântată ca Maică a Vieții, adică a Mântuitorului însuși, folosind metaforele imnelor bisericești, pe marginea citirilor scripturice duminicale. Această viziune a Pâinii Vieții se împletește cu minunea înmulțirii pâinilor de către Mântuitorul spre hrănire nu doar trupească ci și sufletească. Citirea apostolului îndeamnă la ținuta creștină în această stare de părtășie, la fel citirile din Sfânta Scriptură ale praznicului privesc întruaparea Mântuitorului și primirea Lui în sufletele credincioșilor.

În cadrul slujbei, diaconul Tiberiu Brad a fost hirotonit preot pe seama Parohiei Țela, Protopopiatul Lipova.

Numerosi credincioși s-au spovedit și împărtășit cu Trupul și Sângele lui Hristos.

Răspunsurile liturgice au fost asigurate de către părinți din obștea mănă-

stirii și membrii Grupului vocal Sfântul Ioan Hristosom.

Părintele Protos. Dr. Iustin Popovici, consilier cultural și viețitor al sfințitei mănăstiri, a mulțumit Chiriarchului pentru toată purtarea de grijă care o arată față de obștea sfințitei mănăstiri și pentru faptul că în fiecare an poșește în mijlocul obștii și a pelerinilor veniți în număr atât de mare la acest praznic, precum și tuturor sfinților slujitori și pelerinilor veniți în număr atât de mare la hramul mănăstirii. (Protos. Dr. Nicolae M. Tang)

Hramul bisericii din Firiteaz, Sfîntirea Centrului Cultural „Bucurie în Ortodoxie”

Tot în această zi de praznic, Chiriarchul arădean, însoțit de Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a poposit în Parohia Firiteaz, unde a săvârșit Slujba Vecerniei și a binecuvântat noul Centru de tineret „Bucurie în Ortodoxie” al Parohiei Firiteaz.

În cuvântul de învățătură, Înaltpreasfințitul Sa a vorbit despre „Chip al jertfirii”, privind pe cel al Maicii Domnului prin întreaga ei viață închinată lui Dumnezeu, pilduitoare pentru șirul sfinților Bisericii, între care în cadrul răstimpului sărbătoresc al mutării în veșnicie a Preasfintei Fecioare pomenim între sfinții români pe Voievodul Constantin Brâncoveanu cu fiii săi. Contribuția brâncovenească la cultura națională este cunoscută pretutindeni iar Biserica o subliniază deosebi în opera arhitectonică prin stilul brâncoveneesc remarcant în parte și în obiectele bisericești parohiale. De asemenea, Înaltpreasfințitul Sa l-a felicitat pe preotul paroh Vlad-Sergiu Sandu pentru frumoasa lucrare desfășurată în parohie, înmânându-i, totodată un Hrisov de apreciere.

Tot în această zi, Înaltpreasfințitul Sa a vizitat bisericile din Parohiile Crucei și Fiscul, care desfășoară lucrări de renovare. (Protos. Iustin Popovici)

Liturghie Arhierescă și Adunarea Oastei Domnului în Parohia Arad-Grădiște I

Duminică, 22 august 2021, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a săvârșit Sfânta Liturghie în altarul de vară din curtea bisericii parohiale Arad-Grădiște I, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, în prezența multor credincioși și a membrilor Oastei Domnului.

În cuvântul de învățătură, Înaltpreasfințitul Sa a vorbit despre „Marea vieții” cum numește cântarea bisericească trăirea pământească, văzând-o înălțându-se de viforul ispitelor, credinciosul caută lămurul mântuirii, în scop trebuie să se încredințeze că însuși Mântuitorul îl cheamă ca și pe apostolul din pericopa zilei (Matei 14), pe care îl duce apoi în corabia ce închipuie Biserica, astfel îndemnând să lucreze în comuniunea acesteia pentru a birui orice potrivnicie, bucurându-se de ajutorul dumnezeiesc spre slujirea a tot binele.

În după-amiaza zilei, în curtea bisericii, părinți și frații Oastei Domnului s-au întâlnit pentru rugăciuni și cuvinte de învățătură ziditoare de suflete. În cadrul adunării s-au rostit poezii și s-au cântat din cântările Oastei, multe dintre ele compuse de fratele Traian Dorz. La această adunare a participat și Înaltpreasfințitul Părinte Timotei alături de credincioșii din județul nostru și din alte părți ale țării. Chiriarchul arădean, în cuvântul rostit, și-a exprimat mulțumirea sufletească pentru faptul de a fi împreună cu toți slujitorii parohiei și membrii Oastei Domnului, stăruind în lucrarea acesteia în sprijinirea misiunii creștinești, îndemnând la stăruință în unitate, depășind felurite încercări ce se pot ivi, dând exemplul de virtute potrivit apostolului zilei și împlinind datorile față de Biserica și societate.

Continuare în pagina 6

Actualitate eparhială – August 2021

Urmare din pagina 5

De asemenea, Înaltpreasfinția Sa a apreciat lăurile de cuvânt ale fraților și surorilor la tema duminiții, adică despre umblarea pe mare a Mântuitorului în sensul biruirii încercărilor în viața creștină prin apelul neîncetat la ajutorul ceresc.

Părintele paroh Mihai Octavian Blaj a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Timotei și tuturor membrilor Oastei Domnului care au participat la această adunare. (Protos. Iustin Popovici)

Liturgie Arhierescă și hirotonie de preot în Parohia Arad-Bujac

Astăzi, 28 august 2021, Părintele Arhidiacon Mircea Proteasa, consilier economic al Arhiepiscopiei Aradului, a fost hirotonit întru preot pe seama Parohiei „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” din Arad-Bujac.

Încă de la primele ore ale dimineții, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei și Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul au fost întâmpinați de credincioșii parohiei din Bujac, autorități județene și centrale, familia și prietenii celui care avea să fie hirotonit, și un ales sobor de preoți și diaconi care împreună cu care cei doi lerarhi arădeni aveau să săvârșească Sfânta Liturgie.

Ca într-o frumoasă îmbrățișare a urării de bun venit în mijlocul comunității pentru noul Preot Paroh, dar și pentru toți cei care astăzi s-au bucurat de o zi aparte în Parohia din Bujac, Părintele Vasile Pop a rânduit spre sfințirea Icoanei Sfântului Ioan Botezătorul și a Sfântului Nicolae, realizate în mozaic, chiar la intrarea în biserică.

La vremea cuvântului, după cântarea Heruvicului și ieșirea cu Sfințele Daruri, încercându-l duhovnicească și emoția au fost cu atât mai mari cu cât toți cei prezenți s-au părtașit de înălțătorul moment în care comunitatea dădea lui Dumnezeu un nou slujitor, un nou preot.

„Dumnezeiescul Har, cel ce întodeauna pe cele neputincioase le vindecă și pe cele cu lipsă le împlinește, rândunește pe prea cucerimul arhidiacon Mircea în preot. Să ne rugăm pentru acesta, ca să vină peste el Harul întru tot Sfântului Duh”, s-a rugat astăzi în taina Sfântului Arad Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul.

S-a rugat Preasfinția Sa, însă mai înainte de aceasta, pe scaunul așezat în partea dinspre miază-noapte a sfintei Mese sezând, i-a fost marior și mijlocitor înaintea lui Dumnezeu Părintelui Arhidiacon Mircea, în timp ce acesta, la fiecare înconjurare a Sfintei Mese, căreia a promis că îi va fi vrednic slujitor, a făcut câte trei metanii înaintea Arhierului, sărutându-l omoforul, bedernița și mâna: același omofor și aceeași bederniță de care s-a îngrijit mai bine de un deceniu, din calitatea de Arhidiacon al Preasfințitului Părinte Emilian, indiferent de locul în care l-arhul i-a fost chemat spre slujirea lui Dumnezeu; și aceeași mână de la care și-a primit binecuvântarea pentru toate cele ale vieții și pentru fiecare Sfântă Liturgie unde împreună au slujit, iar astăzi i-a așezat pe cap, rugându-l pe Dumnezeu ca „pe acesta, Doamne, pe care ai binevoit a intra în treapta preoției, umele-l darul Sfântului Tău Duh, ca să se facă vrednic a sta fără prihană înaintea Jertfelnicului Tău, a propovădui Evanghelia, a lucra cu sfințenie cuvântul adevărului Tău...”

Tot astăzi, de acum Părintele Mircea Proteasa a fost hirotonit întru duhovnic, iar pe temeiul încredințării despre osârdia și lucrarea duhovnicească și gospodărească depusă cu răvnă statornică i-a fost acordat rangul de iconom stavrofor „în semn de deosebită prețuire și părăntescă dragoste”.

Solemnitatea momentului și duhul de deosebită comuniune, în care Părintele Vasile Pop și doamna preoteasă au predat șafeta binelui pus în slujba comunității și a lui Dumnezeu noului Părinte slujitor și noii doamne preteșe, au fost pe deplin așezate la suflitele celor prezenți cu ajutorul Grupului psaltic “Sfântul Ioan Damaschin”, care au dat răspunsurile liturgice așa cum ne-au obișnuit: dumnezeiesc.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul a vorbit despre importanța și semnificația momentelor liturgice în care au loc hirotoniile întru arhieru, preot și diacon, insistând în mod deosebit asupra Tainei Preoției, reamintind tuturor cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur care spune că „Taina preoției este sublimă” pentru că el, preotul, este mijlocitorul între Dumnezeu și oameni și între oameni și Dumnezeu. Preotul nu este un simplu funcționar, ci, ca semn al dragostei lui Hristos față de oameni, are puterea de a învăța, are puterea sfințitoare și are puterea conducătoare și tocmă de aceea, Preasfinția Sa i-a îndemnat pe credincioși să se roage pentru preoți, pentru ca aceștia să poată să își ducă la bună îndeplinire misiunea pentru care au fost aleși.

Fiirecș, vizibil emoționat, vorbind despre Părintele Mircea Proteasa, până ieri Arhidiaconul său, Preasfinția Sa i-a mulțumit acestuia și familiei sale pentru jertfelnicie, răbdare, înțelegeri și pentru ajutorul de nădejde care a știut să îi fie în cei 10 ani și 1 lună, timp în care au parcurs împreună peste un milion de kilometri în țară și străinătate, în slujba și spre slava lui Dumnezeu.

De asemenea, Preasfinția Sa a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei pentru părintească purtare de grijă, binecuvântarea și numirea Arhidiaconului Mircea Proteasa, la cererea acestuia, în postul de Preot Paroh al Parohiei Arad-Bujac. Părintelui Vasile Pop, aflat acum la „opustul misiunii” sale, după cum acest a avea să spună în cuvântul rostit, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul i-a adresat cuvinte de apreciere pentru întreaga activitate, jertfelnicia și dăruirea de care a dat dovadă în Arhiepiscopie și în parohie.

La rândul său, Părintele Vasile Pop, prezentând istoricul Parohiei din Bujac, înființată de Părintele martir Ilarion Felea, și realizările comunității în ultimii 31 de ani de când a fost rânduit spre slujire aici, a subliniat „frumusețea momentelor solemne și sfinte de astăzi, de adâncă trăire duhovnicească, împărtășite de toți cei prezenți, care vor rămâne înscrise cu litere de aur pe răbojul realizărilor acestei binecuvântate de Dumnezeu parohii”. Totodată acesta, împreună cu doamna preoteasă, au urat bun venit noului preot și familiei acestuia asigurându-i de o bună colaborare pe viitor.

Astăzi, 28 august 2021, Sfânta Liturgie Arhierescă a început prin a fi săvârșită de 2 lerarhi, 11 preoți și 6 diaconi, și a fost încheiată de 2 lerarhi, 12 preoți și doi s diaconi, pentru că Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscop al de Dumnezeu păzitei Arhiepiscopii Aradului, a numit pe Arhidiaconul Mircea Proteasa în postul de preot Paroh în Parohia Arad – Bujac, începând cu data de 01 noiembrie 2021, „find îndeplinite toate prevederile canonice și statutare”.

Vrednic este! (sursa: glasulcetății.ro)

ACTIVITĂȚI EDUCATIONALE ȘI SOCIALE

Copilărie și dărnice la Firiteaz

Pentru peste 90 de copii din Parohia Firiteaz și din împrejurimi, ziua de

duminică, 1 August 2021, va rămâne una cu totul memorabilă. Evenimentul a debutat cu săvârșirea Tainei Sfântului Maslu, în cadrul căreia preoții, copiii, tinerii și toți cei prezenți s-au rugat pentru sănătatea micuței Maria Băcanu, o fetiță de 2 ani și 10 care suferă de cancer.

După terminarea slujbei, în curtea Centrului de Tineret „Bucurie în Ortodoxie”, într-o atmosferă de vis, actori din cadrul Teatrului de Stat „Ioan Slavici” din Arad, în colaborare cu Consiliul Județean Arad, Centrul Cultural Județean Arad și Primăria Comunei Sașu, au pus în scenă piesa de teatru „Hänsel și Gretel” spre bucuria copiilor, emoția părinților și nostalgia bunicii. Mai apoi, în bucuria jocurilor copilăriei, salturi în trambulină și plimbări cu caii, s-a organizat strângerea de fonduri pentru micuța Maria, în urma căreia s-a adunat suma de 11 126 de lei. Se încheie astfel încă un eveniment frumos organizat de Centrul de Tineret „Bucurie în Ortodoxie” a cărui sfințire va avea loc în data de 15 August. (Robert Blaga – student teolog)

Concert caritabil în Parohia Prunișor

„Avem o țară / Avem troițe sfinte, altare și icoane / Și candeli ard cu mii de pălpări...”

Deloc întâmplător am început cu versurile poeziei lui Radu Gyr, cântată atât de hotărât de Corul “Sfântul Stelian” la finalul concertului caritabil susținut în prima zi din Postul Adormirii Maicii Domnului în Parohia Prunișor.

Pentru că încercând a cuprinde cu suflul bucuria momentului pentru care străbătuseră peste 90 de km, al 10-lea vers din “Avem o țară” avea să definească cel mai bine ceea ce tocmă văzuseră și simțiseră... „Și candeli ard cu mii de pălpări...” . Satul românesc era mai viu ca niciodată, plin de culoare, înveșmântat în straie populare, bucurie și lumină. Candelile despre care cântaseră, pălpăiseră cu atât de multă viață din fața Sfântului Altar, încât de acum, ori de câte ori vom vedea sau ne vom imagina harta Aradului, în dreptul satului Prunișor va fi o candelă aprinsă, în care știm că arde neîncetat undelelul implicării, dragostei față de țară, față de aproapele și față de Dumnezeu.

Împreună pentru o cauză nobilă, în prima zi din Postul Adormirii Maicii Domnului

La inițiativa Părintelui Florin-Ioan Avram din Parohia Ortodoxă Prunișor, preoții din satele învecinate au răspuns chemării acestuia de a întinde o mână de ajutor unui copil greu încercat. Este vorba de Iasmina, o fetiță care la doar 9 ani a fost diagnosticată cu o boală rară: Encefalită Sclerozantă Pess (o boală degenerativă rară, tardivă, cu o incidență de aproximativ 1 la 100 000 de cazuri). Părinții doresc să ajungă cu Iasmina la o clinică din Germania, însă pentru asta au nevoie de peste 17.000 de euro.

Tocmă de aceea, tinerii de toate vârstele din Parohiile învecinate s-au întâlnit la Prunișor și și-au transformat vocile în mâini întinse spre alinare a suferinței Iasminei, iar priecnele cântate, în rugăciuni spre cea în il cărei post tocmă am intrat și la adăpostul căreia s-a desfășurat concertul caritabil “La tine vin, Măicuță”.

Iar cei care au cântat, s-au rugat și extraordinare costume populare au purtat, au fost următorii:

Grupul de tineri din Parohia Cărand
Grupul de tineri din Parohia Groșeni
Grupul catehetic “Sfântul Petru și Fevronia” din Parohia Moroda
Grupul catehetic “Sfântul Stelian” din Parohia Prunișor

Grupul de tineri din Parohia Sebiș I
Grupul de tineri din Parohia Rădești
Corul “Sfânta Cuvioasă Parascheva” din Parohia Hășmaș

Corul “Sfântul Stelian” din Parohia Prunișor

Comuniune și prietenie în satul românesc

Dincolo de frumusețea inițiativei Părintelui Florin-Ioan Avram, dincolo de răspunsul preoților și tinerilor din celelalte parohii arădene, dincolo chiar de frumoasele și bogatele costume populare, la Prunișor, în seara Duminicii a VI-a după Rusalii a fost vorba de comuniunea aceea de care ne tot plângem că se vede și se simte tot mai rar în satele românești și a fost vorba de prietenie. Acea prietenie despre care Evanghelia zilei a grăit atât de frumos prin gestul prietenilor slăbănogului din Capernaum.

Aseară, zecile de copii de toate vârstele (de la prunci de câteva luni, până la cei cu toamna așezată-n tample), din cele 7 parohii arădene, au fost prietenii Iasminei, iar din prietenia lor au știut a face sărbătoare, având pe Dumnezeu invitat de onoare, căci, „Unde sunt doi sau trei, adunați în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor.” (Matei 18,3).

„Avem troițe sfinte, altare și icoane / Și candeli ard cu mii de pălpări...” (Sursa:glasulcetății.ro)

Bucurie și copilărie. Spectacol de Teatru de păpuși în curtea catedralei Vechi din Arad

Aproximativ 100 de persoane, copii, părinți și bunici, au participat, duminică, 1 august 2021, după slujba vecerniei, în curtea Catedralei Vechi „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” – Parohia Arad Centru, la spectacolul de teatru de păpuși „Fata babei și fata moșneagului”, adaptate după povestea lui Ion Creangă, pus în scenă de Teatrul de Animație „Piticot” din Arad.

La finalul spectacolului, care i-a captivat pe micii spectatori, copiii au primit figurine pe care vor trebui să le decoreze inspirați de costumele populare pe care le-au văzut în piesa de teatru de păpuși.

Spectacolul a fost organizat în cadrul proiectului „Grădina cu artă”, finanțat de Teatrul Municipal de Cultură Arad, care are ca scop principal promovarea în rândul prescolarilor și școlărilor mici a educației artistice și estetice.

De asemenea, prin acest proiect se urmărește promovarea în rândul copiilor a spectacolului de teatru și a literaturii pentru copii și educarea și dezvoltarea capacităților imaginative și a celor de exprimare liberă a trăirilor și ideilor, prin participarea activă la spectacolele pentru copii. (Pr. Gabriel Streulea)

Părintele Constantin Necula a conferențiat în Cetatea Ineuului

Marți, 3 august 2021, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a avut loc în curtea Cetății Ineuului din localitatea Ineu, conferința cu titlul „Schimbarea la Față a lui Hristos. Sau cum ne vede Dumnezeu?”, susținută de Pr. Prof. Dr. Constantin Necula, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sf. Ier. Andrei Șaguna” din Sibiu.

În debutul evenimentului, părintele profesor a fost prezentat auditoriului de Părintele Radu Constantinescu, preot în cadrul Sectorului Social al Arhiepiscopiei Aradului la Biserica „Izvorul Tămăduirii” – Spital Ineu. În continuare seara duhovnicească a fost structurată în două părți și anume expunerea temei de către Părintele Constantin Necula, urmată apoi de o sesiune de întrebări și răspunsuri.

La sfârșit Părintele Radu Constantinescu a mulțumit invitatului și totodată organizatorilor, în special domnului Ovidiu Ciocan, precum și tuturor participanților care au venit în număr mare la acest eveniment.

În cursul zilei Părintele Constantin Necula a vizitat Secția de Pediatrie 2 din incinta Spitalului Județean Arad, renovată și cu sprijinul Arhiepiscopiei Aradului, precum și șantierul de la Radiologie Copii. (Protos. Iustin Popovici)

Teatrul ca instrument de educație și dezvoltare personală, în Parohia Chesinț

„Copiii sunt mâinile cu care ne prindem de rai, –Henry Ward Beecher

Teatrul este un instrument de bază în educația și dezvoltarea personală a celor mici și un context ideal pentru ca ei să își înțelească poveștile preferate și să interacționeze cu personajele favorite.

Săptămână aceasta copiii de la Centrul de Recreație și Dezvoltare Personală „Sfântul Stelian” din Chesinț s-au bucurat din plin de două activități din lumea fascinantă a teatrului.

La invitația părintelui Florin Ardeanu și a doamnei director Ramona Ardelean, Atelierul de Joacă și Povești, coordonat de Anca Artimon, a poposit la Chesinț. Timp de două ore, copiii au învățat cum pot folosi întinerul și lumina pentru a spune povești. Fiecare participant la atelier a construit un teatru de umbre în miniatură, cu ecran și siluete și, la final, au fost pe rând actori și spectatori ai poveștii „Căsuța din oală”. La plecare au luat teatrul acasă și ei vor putea oricând să lumineze întinerul cu o poveste cunoscută sau inventată de ei.

Acest atelier a fost organizat în parteneriat cu Primăria Comunei Zăbrani, Atelierul de Joacă și Povești, Școala Gimnazială „Adam Muller Guttenbrunn” Zăbrani, Biblioteca Județeană A. D. Xenopol Arad, Parohia Ortodoxă Chesinț, Fototeca Arad și Asociația Synchro Art Zăbrani.

A doua activitate a fost cea coordonată de actrița Georgiana Popan. Copiii prezenți au călătorit în lumea minunată a poveștilor, au interpretat roluri și au învățat jocuri noi, dar au deprins și multe învățături și virtuți precum generozitatea, dreptatea, curajul, prietenia, iubirea, credința, bunătatea.

Prin astfel de activități, valorile, modelele, principiile sunt vii și prind viață prin joc, fiind prezentate pe înțelesul copiilor și pot fi repetate și însușite în mod firesc. Totodată, prin teatru și jocuri educative, ei se dezvoltă armonios și sănătos într-un spațiu creativ, iar inocența și candoaera copiilor de azi va duce la omul creștin, bun, moral și iubitor de maine. (Dir.prof. Ardelean Ramona)

Proiect educațional în Parohia Gașla - „Știu suficient despre adolescență”

Duminică, 8 august 2021, în Parohia Gașla s-a desfășurat proiectul educațional „Știu suficient despre adolescență”.

Adolescența este perioada de tranziție spre maturitate, perioada de autoconștientare și proiectare a idealurilor în viață.

În zilele noastre, să fii adolescent nu este ușor, din cauza multor probleme de tenații care sunt la îndemâna oricui. Ei se confruntă cu probleme reale în această etapă din viața lor, trebuie să facă față schimbărilor hormonale, pubertății, presiunilor sociale, din partea părinților, școlii și colegilor. Ca și primii pași, rostirea primelor cuvintelor, învățarea alfabetului și a scrierii pe care un copil le umează, adolescentul pornește confuz și nehotărât în viață și începe să descopere lumea. Părinții trebuie să fie conștienți de problemele pe care adolescenții le pot avea și să fie pregătiți să le facă față.

Continuare în pagina 7

Actualitate eparhială – August 2021

Urmare din pagina 6

Cuvinte de recunoștință și mulțumire doamnei inspector școlar pentru învățământ special psiholog-profesor Hrițcu Svetlana Zagorka pentru prezența în mijlocul comunității noastre, pentru sprijinul și pentru capacitatea de a ne asculta și ajuta cu sfaturi și îndrumări pentru a găsi soluții adecvate în tainele de bun educator/părinte în această perioadă tulbură din viața fiecărui tânăr.

„Nu voi înceta îndemnându-vă, rugându-vă și căzându-vă în față ca, înainte de toate celelalte, să vă puneți în bună rânduală copiii. Dacă nu cruți nimic pentru copilul tău, arată atunci acest lucru din această (preocupare) și vei avea și răsplătă [...] Crește un atlet pentru Hristos și, fiind în lume, învață-l evlavia din fragedă vârstă” (Sf. Ioan Gură de Aur, „Cuvânt despre cum trebuie să-și crească părinții copiii”). (Preot Adorian-Lucian Trif)

Curs educațional de prevenire a bullying-ului, în Parohia Gașca

Polițiștii arădeni din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean, precum și cei din comuna Șiria, alături de jandarmi ai Inspectoratului de Jandarmi Județean Arad însoțiti de un reprezentant al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Arad au efectuat un curs educațional de prevenire a bullying-ului în rândul copiilor din cadrul Centrul Social pentru Tineret Gașca-Clubul Copiilor Gașca.

Temele discuțiilor au vizat prevenirea bullying-ului, cum se manifestă, cine este agresor și cine este victimă. De asemenea, copiii au aflat care sunt caracteristicile bullying-ului, care sunt urmările unui astfel de comportament pentru cei implicați fie că sunt victime, agresori sau martori. Copiii au mai fost informați și cu privire la principalele măsuri pe care trebuie să le adopte pentru navigarea online în siguranță și nu numai.

Discuțiile au fost interactive, recomandările, atenția și acțiunile făcute îndreptându-se spre copii, părinți și educatori, iar pentru atingerea obiectivelor propuse se impune o implicare și o bună colaborare colaborarea cu aceste instituții și autorități ale statului pentru a ne crește copii sănătoși la trup și suflet.

Mulțumiri speciale celor ce au contribuit la acest eveniment educațional: Purtător de cuvânt IPJ Arad Inspector de poliție Livia Pescar

Purtător de cuvânt IPJ Arad Agent Șef Claudia Iuga

Purtător de cuvânt IJJ Arad Căpitan Dan Monoranu

Compartimentul de Analiză și Prevenire a Criminalității din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Arad Agent Șef Ciprian Tocan

Poliția Comunei Șiria Inspector principal Tamas Gabriel

Poliția Comunei Șiria Agent Doru Balta

Direcția Generală de Asistența Socială și Protecția Copilului Arad Inspector Roșca Sorin. (Preot Adorian Trif)

Pelerinajul – răspunsul omului la chemarea lui Dumnezeu

Sâmbătă, 14 august 2021, în ajunul praznicului Adormirii Maicii Domnului, credincioșii parohiei Iratoșu împreună cu părintele Flavius – Alexandru Lazăr, au pomenit într-un pelerinaj la câteva mănăstiri și locuri cu valoare istorică din vecinătatea județului nostru.

Printre obiectivele vizitate s-au numărat Tebea, Mănăstirea Crișan, Mănăstirea Crișan, Mănăstirea Izvorul lui Miron și Muzeul Aurului din Brad. Frumusețea locurilor și a oamenilor, au zidit sufletește pe cei care au luat parte la acest pelerinaj. Ziua s-a încheiat cu participarea pelerinilor la vecernia

praznicului săvârșită în biserica parohială din Iratoșu, aducând mulțumiri lui Dumnezeu și Maicii Domnului pentru ocrotirea, binecuvântarea și purtarea de grijă de peste zi.

Hramul bisericii din Parohia Fântânele

În zilele de 14 și 15 august Parohia Ortodoxă Fântânele și-a sărbătorit hramul, care este „Adormirea Maicii Domnului”. Cu acest prilej, în seara zilei de ajun a sărbătorii, s-a oficiat slujba Vecerniei cu Litie și slujba Prohodului Maicii Domnului după care a avut loc o procesiune, în jurul bisericii, cu Sfântul Epitaf pe care este reprezentată icona Adormirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

În dimineața zilei de sărbătoare, la ora 9, s-a oficiat Utrenia și Sfânta Liturghie, urmată de un Te Deum de mulțumire la care au participat preoții din vecinătate.

Răspunsurile liturgice, au fost date de către tinerii parohiei.

După oficierea slujbei a urmat o serbare unde tinerii parohiei au recitat poezii închinată Maicii Domnului.

La final, părintele paroh Dan-Dorin Mândra a mulțumit preoților prezenți la Hramul Parohiei, precum și tuturor celor care s-au ostenit pentru organizarea acestuia, oferind tuturor o agapă frățască. (Prof. Cătălin-Iulian Drăgan)

Sărbătoarea în Parohia Firiteaz

Centrul pentru Tineret „Bucurie în Ortodoxie” din Parohia Firiteaz a fost sfințit ieri, 15 august, de Ierarhii arădeni, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei și Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul.

Deși ar putea părea o știre ca oricare alta, evenimentul de ieri din Parohia Firiteaz, din Arhiepiscopia Aradului, a fost, cu siguranță, cu mult mai mult decât atât. Și deși am putea găsi și enumerarea destule argumente care să ne susțină afirmația, ne vom opri pentru început la, poate, cel mai important dintre ele. Fără excepție, de fiecare dată, aura unui eveniment este dată de cel în al cărui nume oamenii se adună la un loc. Iar pentru momentul de ieri de la Firiteaz „Cel” nu poate fi scris decât cu literă mare. Căci Cel în al cărui nume comunitatea din Firiteaz s-a adunat a fost Dumnezeu, iar El a coborât din nou din cuvânt de Evanghelie și ne-a reamintit că „unde sunt doi sau trei, adunați în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor.” (Matei 18,20).

Am ajuns la Firiteaz, așa cum ne place să ajungem de obicei, un pic înaintea începerii evenimentului, tocmai pentru a surprinde din starea lucrurilor înainte ca ele să fie așezate într-un cadru formal. Înainte de a vizita Centrul care își aștepta binecuvântarea, am pășit în biserică. Nu știm dacă aflarea ei la ceas de sărbătoare (era ziua Adormirii Maicii Domnului, hramul bisericii din Firiteaz) sau emoția și starea de bine a celor care își așteptau Ierarhii au fost „de vină”, însă căldura, lumina și veșmântul de sărbătoare al bisericii au avut impactul acela al locului îndrăgiiț prima vedere, la care să îți dorești să revii, deși încă ești acolo.

Vecernia Arhierescă, o altfel de „petrecere între prieteni”

La ora 17.00, clopotele au anunțat sărbătoarea de după sărbătoare, iar Ierarhii arădeni au fost primiți cu flori, pâine și sare, de un frumos sobor de preoți și diaconi, credincioși veniți din mai multe parohii și, bineînțeles, cei cărora le era de fapt dedicat întregul moment: copiii Firiteazului.

Slujba Vecerniei Arhierescă, frumoasă, demnă, o altfel de „petrecere între prieteni”, girată de cea sub al cărei acoperământ era așezată întreaga zi, biserica din Firiteaz și Centrul de Tineret: Maica Domnului. Am zis despre Vecernie că a fost o altfel de „petrecere între prieteni” pentru că exact

acesta a fost gândul venit, privind spre cei adunați întru împreună-rugăciune, din tinda bisericii. Cu imaginea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei așezat în tronul arhieresc, a Preasfințitului Părinte Emilian Crișanul săvârșind slujba Vecerniei înconjurat de un frumos, tânăr și prietenesc sobor de preoți și diaconi, a copiilor de toate vârstele îmbrăcați în straie populare, cu imaginea nașilor sărbătorii, familia Bălan, străjuind cu lumânări în mâini întreaga „întâmplare”, ni s-a destăinuit o bucată de Românie în cel mai frumos și profund sens al său. Prietenie și bucurie în Ortodoxie, în care și-au unit mâinile pentru a da o șansă de bine României de mâine Ierarhii, preoți, diaconi, autorități locale și județene, și mulți oameni de bine.

Sfințirea Centrului de Tineret „Bucurie în Ortodoxie”

Deloc întâmplător am lăsat numele tânărului Părinte care a „tulburat nepele” la Firiteaz, o comunitate mică după numărul credincioșilor, dar mare după valoarea faptelor. Este vorba de Părintele Vlad-Sergiu Sandu, slujitorul Altarului bisericii care ieri și-a serbat hramul și căreia i-a făcut, prin strădanie, dăruire și implicare, un dar cu totul aparte: un Centru de Tineret, unde tinerii și să poată desfășura diferite activități și să descopere multă „Bucurie în Ortodoxie”.

Șapte luni și trei zile! Știm, sună a titlu de film, și poate și este: un „film” frumos în care Dumnezeu i-a scos în cale Părintelui Vlad-Sergiu Sandu oameni potriviți dispuși să îndină mâna de ajutor potrivită pentru a împlini în doar 7 luni și 3 zile Centrul „Bucurie în Ortodoxie”: Arhiepiscopia Aradului, Consiliul Județean, Primăria Firiteaz, Asociații arădene și mulți, mulți oameni de bine cărora, în cuvântul de mulțumire, Părintele de la Firiteaz s-a arătat deplin recunoscător. De altfel, credem noi, ei fiind primii care au înțeles mesajul care străjuiește unul dintre pereții Centrului: „Fii Bucurie pentru cei pe care i-a așezat Dumnezeu în viața ta!” și care, nevăzut, prin faptele lor s-au așezat în mânia cu care Maica Domnului ocrotește copiii, fapt atât de frumos și sugestiv arătat prin chiar prima iconă care te întâmpină la intrarea în „Bucurie în Ortodoxie”.

Urmează apoi o Sală a zămbetelor, o Sală a prieteniei, bucătăria, un grup sanitar și multe mesaje prin care tinerii care îi vor trece pragul vor ști, dar mai ales vor simți că sunt bineveniți.

În părințele cuvinte de învățătură, atât Înaltpreasfințitul Părinte Timotei cât și Preasfințitul Părinte Emilian și-au arătat bucuria și mulțumirea „investiției” în ziua de mâine prin înfăptuirea acestui loc pentru tineri, în imediata vecinătate a bisericii din Firiteaz și în sânul Arhiepiscopiei Aradului, unde aceștia vor descoperi taina păstrată de peste veacuri de părinți și mai ales bunicii lor: în Ortodoxie este bucurie. Gândul Ierarhilor a fost și este și gândul nostru: Doamne dă, ca în fiecare parohie să fie câte o „Bucurie în Ortodoxie!” (sursa: glasulcetății.ro)

Ierarhii arădeni prezenți la evenimentele culturale organizate în cadrul „Zilelor Aradului”

În data de 18 august 2021, în sala Ferdinand a Primăriei municipiului Arad, au debutat lucrările Conferinței naționale „Istoria unei primării. Primăria orașului Arad, între trecut și viitor”, eveniment cultural organizat de Instituțiile de cultură ale urbei, în cadrul „Zilelor Aradului”, ce se desfășoară în perioada 16-29 august 2021.

La acest eveniment a participat Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, dimpreună cu Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Aradu-

lui. Chiriariul eparhiei arădene a rostit un cuvânt de binecuvântare pentru acest eveniment, evocând bunele raporturi de colaborare între Arhiepiscopia Aradului și instituțiile locale, atât în plan administrativ, cât și cultural.

La conferință au luat parte personalități ale Aradului, reprezentanți ai celor două universități arădene, istorici și oameni de cultură, dar și conferențieri invitați pentru a-și prezenta lucrările și contribuțiile științifice. (Pr. Dr. Tiberiu Ardelean)

Atelier de pictură și colaj în Parohia Chesinț

Am ajuns la cea de-a treia întâlnire cu copiii din cadrul proiectului CRE-activate-artă și comunitate, întâlnire dedicată artelor plastice.

CREactivitate-artă și comunitate este un proiect organizat de Primăria Zăbrani și Atelierul De Joacă Și Poveste, în parteneriat cu Școala Gimnazială Adam Muller Guttenbrunn Zăbrani Arad, Biblioteca Județeană „Alexandru D. Xenopol” Arad, Parohia Ortodoxă Chesinț, Editura Paralela 45, Fundația Video Production, CODE Kids, Fundația Progress și Asociația Synchro Art.

Atelierul desfășurat, la Centrul de Recreare și Dezvoltare Personală Sfântul Stelian, al Parohiei Ortodoxe Chesinț, a realizat o paralelă între selfie-ul de astăzi și strămoșul său, autoportretul

Ne-am întors în timp și am aflat cine își permitea un portret pe vremea când nu exista fotografia și cine realiza portrete și autoportrete. Am aflat unde putem vedea portrete ale oamenilor celebri și autoportrete ale marilor pictori.

Am vorbit despre ce surprinde un portret/autoportret, despre cum ne încadrăm în pagină și ce rețere urmărim. Apoi, folosind tehnica artistică preferată (desen, pictură sau colaj), am încercat să realizăm o lucrare care să ne semene cât mai mult și să ne reprezinte.

Exercițiul de creativitate făcut cu cei mici nu și-a propus ca finalitate obținerea unor lucrări care să rezulte fidel autorul, ci s-a dorit o incursiune, în joacă, spre propriul sine, o conștientizare a individualității fiecăruia dintre noi și a faptului că frumusețea vine din interior, emoții transpuse pe hârtie putând da impoziții privitorului despre personajul reprezentat. Fără constrângeri, încadrându-se în propriul nivel de dezvoltare, copiii s-au exprimat creativ și s-au descris inspirat.

Concluzia atelierului a fost dată de expoziția de la final, căci privind lucrările de o mare diversitate, înțelegem că suntem unici, minunate scântei ale Divinității. (Dir. Prof. Ardelean Ramona)

Tinerete în Ortodoxie, în Tabăra de la Căsoia

„- Mamă, pot să te spun acolo (la Viena) că sunt român?, întreba deodată Jurjac (George Enescu)

- Sigur, de ce să nu le spun?

- Mă gândeam... să nu creadă că... mă laud!”, a fost întâmplarea care a răsunat astăzi, la 140 de ani de la nașterea lui George Enescu, în fața a peste 180 de copii aflați în Tabăra „Tinerete în Ortodoxie” organizată de Asociația Fiantropia și Arhiepiscopia Aradului, în colaborare cu Consiliul Județean Arad.

Vorbim chiar despre momentul de întâlnire al celor două grupe care au dat viață celor două etape ale primei ediții a Taberei de vară pentru copii de la Căsoia. Unii se pregăteau să plece, iar alții să preia ștafeta bucuriei, distracției și vocii bune așezate sub cupola Ortodoxiei.

Moment numai bun pentru a vedea Tineretea în Ortodoxie în toată frumusețea ei! Oaspeți și totodată martori la predarea / primirea ștafetei bucuriei în

Ortodoxie între cei 186 de copii au fost Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Părintele Tiberiu Ardelean și Președintele Consiliului Județean Arad, domnul Iustin Cionca.

Tabloul de ansamblu, o reală bucurie: o mare de copii, căsuțe, brazi, mult verde, multă veselie, dezinvoltură, relaxare și mult albastru. Albastrul cerului coborât în zecile de tricouri insuflăte de purtătorii lor. Desigur, n-am putea să nu menționăm voșii voluntari și surprinzătorii proeți cu ecușoane de gât pe care cu greu îi puteai urmări în misiunea lor de organizare și așezare de zămbete în sufletele copiilor incredințați spre grijă de părinții lor.

„Este pentru prima dată când fetița noastră este plecată de lângă noi pentru atât de mult timp. După ea cât și noi am avut emoții, însă atât ea cum am lăsat-o acolo am fost pe deplin liniștiți”, ne-a mărturisit una dintre mămici.

Iar „vinovați” pentru liniștea părinților că în cele trei zile de tabără copiii vor fi bine suți, poate, cei mai „cool” organizatori (așa avea să exclame unul dintre copii când l-am întrebat cum au fost preoții organizatori) pe care copiii îi puteau avea în preajmă: Pr. Valentin Săvescu, Pr. Florin Avram, Pr. Radu Sas, Pr. Gabriel Streulea, Pr. Sergiu Sandu, președintele Asociației Fiantropia, și Pr. Diacon Bogdan Noghui. Iar în timpul petrecut la Căsoia i-am văzut alergând, vorbind, zămbind, organizând, și i-am văzut Proeți, părinți și prieteni ai copiilor în același timp.

În cele trei zile petrecute de prima grupă de copii, activitățile au fost bogate și diversificate.

„Fiecare zi începe cu rugăciunile de dimineață pe care le citesc, prin rotație, copiii. Mai apoi, continuăm cu exerciții de învioreare și micul dejun. După aceea, avem fel și fel de activități: de cunoaștere, de creație, de improvizație și competiții sportive. Am avut și o lecție de educație rutieră, precum și una de prim ajutor. Ziua ne-am dat pe tiroliană, am parcurs tot felul de trasee prin pădure. Fain de tot! Spre seară, în jurul focului de tabără, distracție și voce bună, karaoke și prezentare de scenete. Fiecare activitate se încheie cu un scurt cuvânt rostit de către preoți, prin rotație, în care se prezintă principalele învățături desprinse. Și, bineînțeles, copiii au tot timpul întrebări”, ne-a spus Părintele Sergiu Sandu, normal, cu zămbetul pe buze.

Un zămbet erau toți, și dacă ați crezut cumva că preoții știu doar să facă slujbe și să se roage, poate că ar fi trebuit să îi vedeți în mijlocul copiilor, la Căsoia, iar pe Ierarhii arădeni, șutând la poartă! Și, da, aflați că mulți dintre copii au cerut autografe de la preoți pe tricouri.

„Sunt aici pentru că Biserica vă iubeste, așa după cum ați văzut din activitățile desfășurate împreună cu părinții slujitori. Să știți că Dumnezeu vă iubeste, prin oameni, prin părinții voștri, prin părinții slujitori și prin prin educatori. Faptul că vă aflați în această tabără înseamnă că v-ați desprins fizic de familiile voastre, de părinții voștri, și v-ați conectat și mai mult între voi, frumoși, cuminți, educați, jucându-vă împreună pentru a vă bucura și mai mult de viață. Simțiți-vă aici, la Căsoia, ca în Grădina Maicii Domnului, unde Arhiepiscopia Aradului, împreună cu Consiliul Județean Arad, prin voluntari, prin preoți și toți cei care s-au ocupat de organizarea acestei tabere, vă doresc doar binele. Vă felicități că ați ales să veniți în această tabără și sper să veniți și la anul. Jucăți-vă, bucurați-vă de viață și să îl aveți mereu în mijlocul vostru pe Hristos Dumnezeu, care iubeste și copiii, și tinerii, și maturii. Tinerete în Ortodoxie înseamnă că Biserica vă iubeste. Să fiți sănătoși!”, a spus Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul.

Continuare în pagina 8

Itinerar pastoral al Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Sevciciu, August 2021

Duminică, 01 august – A săvârșit slujba de sfințire a clopotului din cimitirul satului, precum și sfințirea monumentului eroilor din localitate, apoi Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în Parohia Ortodoxă Română Prunișor, Protopopiatul Sebiș, predica având ca titlu „Lucrarea harului dumnezeiesc” (cf. Rom. 12, Mt. 9).

Vineri, 06 august – A săvârșit Sfânta Liturghie, la Mănăstirea Hodoș-Bodrog, predica având titlul „Tălcul minunii praznicului” (cf. II Petru 1, Mt. 17). În cadrul slujbei, a hirotonit întru diacon pe absolventul de teologie Tiberiu Brad, acesta urmând a fi hirotonit preot pe seama Parohiei Țela, Protopopiatul Lipova. După săvârșirea Sfintei Liturghii, Chiriarhul arădean a oficiat o slujbă de pomenire pentru vrednicul de amintire episcop al Aradului, Visarion Aștleanu, la 37 de ani de la trecerea la cele veșnice, în anul 1984, tocmai la acest mare praznic.

Duminică, 08 august – A săvârșit Sfânta Liturghie la biserica „Sfântii Arhangheli Mihail și Gavriil” din incinta Penitenciarului din Arad, predica fiind pusă sub titlul „Milostivire și miluire” (cf. Rom. 15; Mt. 9).

Joi, 12 august – A participat la slujba Vecerniei cu Litie cu ocazia prăznuirii aducerii moaștelor Sf. Maxim, ocrediturului Paraclisului Facultății de Teologie Ortodoxă

„Ilarion V. Felea” din Arad, rostind un cuvânt de învățătură.

Vineri, 13 august – A săvârșit Sfânta Liturghie de hram la Paracli-

sul Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, rostind un cuvânt de învățătură despre viața și teologia Sfântului Maxim Mărturisitorul.

Sâmbătă, 14 august – A săvârșit slujba Vecerniei cu Litie la Mănăstirea Arad-Gai din Arad, rostind un cuvânt de învățătură despre „Jcoana Maicii Domnului”.

Duminică, 15 august – A slujit Sfânta Liturghie la Mănăstirea Hodoș-Bodrog, predicând despre „Masă a Pâinii Vieții”, (cf. I Cor. 1; Filip. 2; Matei 14; Lc. 10-11). În cadrul slujbei, diaconul Tiberiu Brad a fost hirotonit preot pe seama Parohiei Țela, Protopopiatul Lipova. În după amiaza zilei, Chiriarhul arădean, a săvârșit slujba Vecerniei și a binecuvântat noul Centru de tineret „Bucurie în Ortodoxie” al Parohiei Fırteaz. Cuvântul de învățătură, a fost pus sub titlul „Chip al jertfirii”. Tot în această zi, a vizitat bisericile din Parohiile Crucești și Fiscut, care desfășoară lucrări de renovare.

Miercuri, 18 august – A participat la lucrările Conferinței naționale „Istoria unei primării. Primăria orașului Arad, între trecut și viitor”, în sala Ferdinand a Primăriei municipiului Arad, eveniment cultural organizat de Instituțiile de cultură ale urbei, în cadrul „Zilelor Aradului”. Chiriarhul

arădean a rostit un cuvânt de binecuvântare pentru acest eveniment, evocând bunele raporturi de colaborare între Arhiepiscopia Aradului și instituțiile locale, atât în plan administrativ, cât și cultural.

Vineri, 20 august – A participat la Ședința festivă a Consiliului Local Municipal Arad, la Sala Palatului Cultural.

Duminică, 22 august – A slujit Sfânta Liturghie la Parohia Arad-Grădiște I, predica fiind pusă sub titlul „Marea Vieții”, (cf. Matei 14). În după-amiaza zilei a participat la Adunarea Oastei Domnului care a avut loc în curtea bisericii Parohia Arad-Grădiște I.

Sâmbătă, 28 august – A săvârșit slujba de sfințire a icoanelor din mozaic din pridvorul bisericii cu hramul „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” de la Parohia Arad-Bujac, apoi Sfânta Liturghie arhierescă în cadrul căreia a hirotonit pe arhidiaconul Mircea Proteasa întru preot pe seama Parohiei Arad-Bujac, Protopopiatul Arad. Noul hirotonit întru preot a fost hirotesit la finalul slujbei întru duhovnic și iconom stavrofor.

Duminică, 29 august – A participat la Sfânta Liturghie în Catedrala arhiepiscopală din Arad.

Pr. Dr. Vasile Cucu
Secretar eparhial

Actualitate eparhială – August 2021

Urmare din pagina 7

„Vă mulțumesc că ne-ați făcut onoarea să fiți în această tabără și sper ca această poveste să se repete în fiecare an. Noi o să ne străduim să vă oferim mai multe posibilități pentru a vă simți bine aici. Așteptăm din partea voastră propuneri: ce am putea să mai facem aici pentru ca toți să ne simțim și mai bine decât în acest an, la Căsoaia. Să transmitemeți părinților că avem aici un loc frumos, că vă așteptăm tot timpul. Mulțumesc Bisericii Ortodoxe pentru implicarea pe care o aveți în acest domeniu și să vă asigur de parteneriatul dintre instituțiile noastre, pentru că și noi ne dorim ca acești copii să crească aproape de Biserică, chiar în Biserică, și să învețe cum trebuie să ne comportăm ca și creștini.”, a spus Președintele Consiliului Județean Arad, domnul Iustin Cionca.

Gânduri ale copiilor din prima grupă a taberei de vară de la Căsoaia, așezate la Panoul Bucuriei

„Mi-au plăcut căsuțele, profeții erau activi, vreau să stau un an!” (Maia)

„Pentru mine această tabără a fost o experiență unică”

„Părintele Gabriel Streulea este un om bun și cântă foarte frumos”

„Mie mi-a plăcut focul de tabără și jocurile și răgăciunile”

„Cel mai mult mi-a plăcut în tabără că mi-am făcut prieteni noi”

„Mie mi-a plăcut în tabără deoarece mi-am făcut prieteni noi. Dar cele mai deranjante au fost fetele de la etaj (săreau)”

„A fost o tabără minunată, unde am întâlnit persoane de nota 10”

„În această tabără toți sunt tare de treabă și sunt niște activități foarte frumoase”

Și cum întotdeauna este cineva care punctul pe “I”, unul dintre copii a lăsat scris că i-a plăcut că au făcut multe activități și că „am mâncat bun”.

Acestea fiind zise, notate și învățate, s-a declarat închisă prima parte a taberei, începând ca de astăzi cea de a doua grupă să ia startul în aventura de la Căsoaia.

Să ne tot fie “TINEREȚE ÎN ORTO-DOXIE!” (sursa: glasulcetati.ro)

Spectacol de păpuși interactiv „Cufărul magic”, în Parohia Sănnicolau Mic

Vineri, 20 August, de la orele 19:00, frumoasa curte, a bisericii “Sfântul Mare Mucenic Gherghie” din Parohia Arad-Sănnicolau mic, a găzduit spectacolul de păpuși interactiv “Cufărul Magic”, faurit cu atât drag de către artiștii păpușari Sorin și Nuti Dorobanțu.

O mică descriere a spectacolului:

Cufărul este magic. Prinde aripi cu ajutorul copiilor și plutește din poveste în poveste, din oraș în oraș, încercat cu personaje hazlii și frumoase.

Șugubățul crocodil Dorinel îl caută pe cățelul Zdreanța printre copii, Dorin fratele lui îl urmează făcându-și prezentarea pe ritmuri de muzică.

Totul este plin de magie , acest lucru fiind posibil doar cu ajutorul copiilor. Echilibrul universului din cufărul magic se rastoarna puțin când apare vrajitoarea Luna Noua dar cu putina iubire pentru frumos adusă de Nina balerina totul revine la normal.

Cufărul nu rămâne niciodată în același loc pentru ca mereu apare piratul Săgeată, ia cufărul ferecat și-l duce mereu altor și altor copii. Și totul se întâmpla doar cu putina magie... (Denis Rus)

Piesa de teatru „Jack și vrejul de fasole”, în Parohia Arad-Grădiște II

Vineri 20 iulie 2021, între orele 18:00-20:00, pe platoul din fața bisericii Parohiei Arad-Grădiște II, a avut activitate culturală dedicată copiilor aflați în vacanță din parohie și nu numai. Activitatea a început cu jocuri interactive, urmată de piesa de teatru „Jack și vrejul de fasole” susținută de Trupa de teatru „Piticot” din Arad, prezenți fiind circa 50 de copii care s-au bucurat în prezența părinților și celor care au organizat acest eveniment. Spectacolul a fost realizat în cadrul Proiectului „Grădina de artă”, finanțat de Centrul Municipal de Cultură Arad cu sprijinul Parohiei Arad-Grădiște II. Mulțumim celor implicați Primăriei Municipiului Arad, Centrului Municipal de Cultură Arad, Trupe de teatru „Piticot” și Parohiei Arad-Grădiște II. (Pr. Vasile Cucu)

Baza sportivă Bujac a găzduit o competiție sportivă pentru micii fotbaliști

Baza sportivă Bujac a fost, astăzi, plină de micuții fotbaliști de la mai multe cluburi sportive din oraș: UTA, Bujac, Viitorul și Sporting. Competiția a avut loc în cadrul evenimentelor dedicate Zilelor Aradului. Astfel, sub coordonarea lui Sorin Botiș s-a desfășurat Competiția Sportivă pentru Copii Club Sportiv „Olimpia” Bujac – 75 de ani de activitate.

Fie că au fost câștigători, fie că nu, toți copiii au fost apudați și medaliați. Cele două echipe participante ale Clubului UTA s-au impus la toate meciurile prin victorie. La eveniment a participat și preotul paroh Vasile Pop.

„Parohia Arad – Bujac prin centrul Cultural Pastoral Sfântul Ierarh Nicolae

se implică și se dedică activităților sportive cu copiii din parohie în mod deosebit, dar și din Arad în general. Căutam ca să împlemim mișcarea și sportul cu activitățile spirituale pe care le desfășurăm cu copiii. Sorin Botiș este fiul parohiei noastre și avem bucuria ca de câțiva ani să colaborăm pentru ca pe terenul de sport proprietatea Parohiei Ortodoxe Române Arad-Bujac să se desfășoare nu numai antrenamente ci și activități competitive, cum a fost cea de astăzi. Îi felicităm pe cei care care au câștigat competiția, dar în general pe toți cei care participă”, a declarat preotul Vasile Pop.

Instalare de preot în Parohia Țela

Duminică, 29 August 2021, zi în care biserica prăznuiește Tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul, a fost instalat noul preot paroh al Parohiei Țela, cu filia Bacăul de Mijloc, Pc. Părinte Tiberiu Brad. În fruntea soborului de 9 preoți s-a aflat Pc. Părinte Mercea Nelu, protopopul Lipovei.

După încheierea slujbei vecerniei, Părintele Protopop a rostit cuvântul de învățătură și a dat citire Deciziei Chiriarhului de numire a preotului paroh.

Părintele Protopop a oferit noului preot Brad Tiberiu, Sfânta Evanghelie, crucea și cheile bisericii, cerându-i acces-tua ca ușile Sf. Biserici să nu fie închise niciodată pentru credincioșii din parohie.

Un emoționant cuvânt a fost rostit de părintele Bliđariu Aurel, fost preot paroh timp de 31 de ani în această parohie. Acesta le-a solicitat enoriașilor să-l sprijine în continuare pe noul preot, pentru a continua frumoasele activități desfășurate în cadrul bisericii.

Bisericile din Țela și Bacăul de Mijloc datorită strădanilor părintelui

Bliđariu, au pictura restaurată recent și pardoselile sunt din marmură.

A fost invitat să rostească câteva cuvinte și primarul comunei Bata, d-nul Ion Miculescu, care a precizat că va sprijini în măsura posibilităților bisericele din comună.

La final a luat cuvântul și Pc. Părinte Brad Tiberiu. Vizibil emoționat, acesta a adus cuvinte de mulțumire Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru hirotonirea și numire ca preot paroh. Părintele a adus cuvinte de mulțumire la adresa cadrelor didactice ale Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, Părintelui Protopop, preoților slujitori prezenți, d-nei preotese, familiei și rudelor care l-au susținut și au fost alături de el pe tot parcursul noului drum ales. Părintele i-a asigurat pe numeroșii enoriași prezenți la slujba de instalare, de tot sprijinul său ca preot în această parohie. Părintele Tiberiu Brad a mărturisit că își dorește menținerea bunelor relații care au existat între aceștia și Biserică, cum au fost mai bine de 3 decenii în vremea părintelui Bliđariu Aurel.

La final toți cei prezenți au fost invitați la o agapă dată în cinstea instalării părintelui Tiberiu Brad.

CERCURI MISIONARE

În luna August au avut loc Cercuri pastoral-misionare în următoarele parohii arădene:

- Protopopiatul Arad: *Sântana; Vărsand*
- Protopopiatul Ineu: *Tăgădău*
- Protopopiatul Lipova:
- Protopopiatul Sebiș: *Crocna; Prunișor;*

(mai multe detalii se află pe pagina WEB a Arhiepiscopiei Aradului: www.arhiepiscopiaaradului.ro).

Comitetul de redacție:

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Dr. TIMOTEI SEVICIU – președinte;

Preasfințitul Părinte Dr. EMILIAN CRIȘANUL, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului - vicepreședinte

Protos. Dr. Iustin Popovici, consilier cultural, redactor responsabil; Pr. Dr. Vasile Cucu, secretar eparhial – membri

Editura: Arhiepiscopia Aradului, Arad, 310084, Str. Episcopiei nr. 60-62, Tel.: 0257-281856 ISSN 1220 – 8531, ISSN-L 1220 – 8531 Theohredactare: Daniel Albu

Articolele pentru Revista Biserica și Școala se trimit pe următoarea adresă de e-mail: bisericasiscoala1877@gmail.com

PREȚ 3 LEI